

Odborné školení v oblasti péče o nemovité památky -

**Komparativní analýza vzdělávací nabídky a poptávky
na Slovensku, v České republice a v Rakousku.**

Návrh mezinárodního modulového školení

Obsah:

- I. Úvod
- II. Analýza nabídky vzdělávání
- III. Analýza vzdělávací poptávky
- IV. Návrh mezinárodního modulového školení
- V. Závěr
- VI. Seznam zkratk

Příloha 1: Přehled osnov mezinárodního modulového školení

Návrhy výukových programů

I. Úvod

Komparativní analýza a plán mezinárodního modulového školícího programu byl vyvinut v rámci projektu nesoucího název HERITAGE TRAIN, který je finančně podporován programem EU Erasmus+ (výzva 2019, 1. kolo, KA2 – Spolupráce pro inovace a výměnu osvědčených postupů, KA202 – Strategické partnerství v odborném vzdělávání). Celý název projektu je: International Cooperation for Professional Training in Heritage Conservation (jeho zkratka je Heritage Train). Projekt trval od prosince 2019 do srpna 2022¹.

Partneři projektu:

1. **Academia Istropolitana Nova**, Svätý Jur, SR (dále jen AINova);
2. **Fakulta restaurování Univerzity Pardubice**, Litomyšl, ČR (dále jen UPCE FR);
3. **Association for the Advancement of Built Heritage Conservation**, Mauerbach, AT (*Verein zur Foerderung der Baudekmalpflege*, dále jen VFB).

AINova (SK) je nevládní neziskové občanské hnutí, které sídlí ve městě Svätý Jur. VFB (AT) je nevládní neziskové občanské hnutí sídlící v klášteře v Mauerbachu, které má smlouvu o spolupráci s místním Informačním a školícím střediskem a s Federálním úřadem pro památkovou péči v Rakousku (*BDA-IWZB Kartause Mauerbach*).

Přidružení partneři projektu:

1. **Památkový úřad Slovenské republiky**, Bratislava, SR (*Pamiatkový úrad Slovenskej republiky*, dále jen PÚ SR);
2. **Národní památkový ústav**, Praha, ČR (dále jen NPÚ);
3. **Federální památkový úřad v Rakousku**, oddělení Informační and školící středisko v Mauerbachu, AT (*Bundesdenkmalamt - Informations- und Weiterbildungszentrum Baudenkmalpflege, Kartause Mauerbach*, dále jen BDA-IWZB).

Partnerství mezi partnery projektu a přidruženými partnery je založeno na dlouhodobé spolupráci, jež mezi většinou z nich probíhá a dále rozvíjí snahy v oblasti ochrany staveb a památkové péče v regionu Slovenské republiky, České republiky a Rakouska.

Proč bylo partnerství vytvořeno a proč se projekt realizoval:

Ve všech daných zemích (SR, ČR, AT) vznikla potřeba revidovat současnou situaci v oblasti odborného vzdělávání v památkové péči. Existují různé programy, kurzy, semináře a praktická školení různé kvality od různých poskytovatelů. Tato nabídka vzdělávacích akcí není v rámci naší země dostatečně koordinována a koordinace v rámci daných tří zemí téměř neexistuje, a to i přesto, že mezi SR a ČR není téměř žádná jazyková bariéra. Existují ale vysoce kvalitní školení v různých tematických oblastech, které se jeví jako vhodné a efektivní ke zpřístupnění pro mezinárodní sdílení.

---

¹ Včetně tří prodloužení způsobených pandemií Covid. Původní plánovaná doba trvání projektu byla 24 měsíců.

Partneři projektu jsou ze sousedních zemí, které sdílejí společnou filozofii památkové péče a mají výborné mezinárodní vztahy, proto by se mohlo očekávat, že mobility odborníků a účastníků vzdělávacích programů budou mnohem intenzivnější.

Potřebu dalšího vzdělávání a rozvoje kvalifikace v oblasti ochrany, správy a rozvoje kulturního dědictví v zemích CESEE vyslovilo Centrum světového dědictví UNESCO již v roce 2012². Tato potřeba však stále není dostatečně naplněna, jak vyplývá i z následujících kapitol tohoto dokumentu.

Z uvedených tří zemí **má největší prostor k rozvoji Slovensko, a to z důvodu dlouhodobé absence systematického celoživotního vzdělávání** pracovníků památkových úřadů a obecně i z důvodu **velmi roztržitě nabídky vzdělávání. V Rakousku** je k dispozici systematické vzdělávání pracovníků státní památkové péče i systematické vzdělávání tradičních řemesel pro stavebnictví, ale **stále nedostatečná nabídka pro ostatní profese i pro vlastníky a správce nemovitých památek. V ČR je zájem o další rozvoj aktualizovaného systematického či cíleného celoživotního vzdělávání**, zejména pro pracovníky institucí památkové péče na národní i regionální úrovni.

Projekt Heritage Train odráží poznatky o stavu vzdělávání profesí v oblasti kulturního dědictví, jak jsou popsány ve zprávě Rady Evropské unie, zpracované Pracovní skupinou OMC expertů členských států EU v letech 2017 - 2018³. Jedním z klíčových poselství této zprávy je, že: *„Evropa naléhavě potřebuje zlepšit, podporovat a chránit technické a odborné dovednosti lidí, kteří zajišťují dlouhodobou udržitelnost jejího kulturního dědictví“* (strana 6).

Celkový cíl projektu:

Projekt přispívá k rozvoji odborné přípravy v památkové péči na základě mezinárodní spolupráce SR-ČR-AT.

---

² Dokument Blueprint byl vypracován společně se skupinou Steering group, ustavenou na workshopu Periodic Reporting v Tbilisi v listopadu 2012, Poradním orgánem ICCROM a Centrem světového dědictví. Vycházel z prvního návrhu, který připravilo Centrum světového dědictví na základě zpětné vazby z dotazníku pro školení a budování kapacit rozeslaného smluvním stranám regionu střední, východní a jihovýchodní Evropy v lednu 2012. Návrh byl navržen tak, aby smluvní strany jako základ pro vypracování a provádění subregionální strategie budování kapacit. (Citováno z: <https://whc.unesco.org/>)

³ Rada Evropské unie pozvala skupinu národních odborníků, aby prozkoumali dovednosti, školení a přenos znalostí v profesích v oblasti dědictví v Evropě. Skupina fungovala v letech 2017 a 2018 v rámci pracovního plánu pro kulturu 2015–2018 s podporou Evropské komise. Tato zpráva má být zdrojem pro Evropskou unii k zajištění dlouhodobé udržitelnosti evropského kulturního dědictví. Chce toho dosáhnout tím, že přispěje k cíli Evropského roku kulturního dědictví 2018, kterým je **podpora rozvoje specializovaných dovedností a zlepšení řízení znalostí a předávání znalostí v odvětví kulturního dědictví** s přihlédnutím k důsledkům přechodu na digitální technologie. Přispěje také k evropskému akčnímu plánu pro kulturní dědictví, který zahájila Evropská komise s cílem zanechat otisk této politiky i po roce 2018. (Citováno z: <https://op.europa.eu/>)

Výsledky projektu prezentované v tomto dokumentu:

- **srovnávací analýza** možností odborného vzdělávání (nabídka vzdělávání) a vzdělávacích potřeb (poptávka) u vybraných cílových skupin v oblasti památkové péče v daných třech zemích (SR, ČR, AT);
- **nástin mezinárodního modulového vzdělávání** – společné sdílené učební osnovy, které poskytují možnost zapojit se do tohoto interdisciplinárního vzdělávání jako celku, nebo si zvolit určitou část programu pro konkrétní cílovou skupinu.

První fáze projektu byla věnována sběru dat o aktuální **nabídce vzdělávání** pro celoživotní vzdělávání v oblasti památkové péče na Slovensku, v České republice a Rakousku. Ve všech třech zemích byli osloveni potenciální veřejní a soukromí poskytovatelé, a to převážně korespondenční formou – průzkum byl velmi rozsáhlý a **shromáždil údaje o 223 subjektech, které v období 2013 - 2020 podaly přehled o 1 622 aktivitách souvisejících s ochranou kulturního dědictví** (pozn. většina shromážděných údajů je z let 2013 - 2019). **Po další analýze** bylo pro cíl srovnávací analýzy vybráno jako relevantních **103 subjektů a 1 026 aktivit**, které byly zařazeny do zkoumané skupiny.

Kromě analýz vzdělávací nabídky byl dalším podkladem pro sestavení kurikula průzkum mezi vybranými cílovými skupinami zaměřený na jejich **poptávku po vzdělávání**. Cílové skupiny byly osloveny převážně prostřednictvím přímého dotazování (zaslání elektronického dotazníku – 21 otázek) a bylo možné se do průzkumu zapojit i prostřednictvím příslušných platform pro odborníky v oblasti památkové péče. Průzkum přinesl **odpovědi celkem od 738 respondentů ze všech tří zemí**.

Údaje byly analyzovány vždy pro jednotlivé země a následně i porovnány mezi třemi zeměmi (jak je uvedeno v kapitole II a III). Srovnávací analýza byla také zohledněna ve druhé fázi projektu – **nastínění osnov pro modulové školení založené na trilaterální mezinárodní spolupráci** (jak je uvedeno v kapitole IV).

Cílové skupiny:

1. Pracovníci památkových úřadů/ústavů
2. Zaměstnanci místních a regionálních samospráv
3. Architekti a stavební inženýři
4. Řemeslníci
5. Vlastníci památkových objektů

Vybrané cílové skupiny jsou ty, u nichž se očekává, že budou mít v oblasti ochrany kulturního dědictví zájem a budou celoživotní vzdělávání potřebovat. Modulový vzdělávací systém, připravený v rámci tohoto projektu, je však otevřen i **pro další příbuzné profese nebo zainteresované zájemce**.

Popis cílových skupin:

Cílové skupiny byly vybrány v souladu s cíli projektu (jak jsou definovány v projektové žádosti) a také s poznatky získanými v první (analytické) fázi projektu.

(1) Zaměstnanci památkových rad/ústavů:

Zaměstnanci památkových ústavů jsou jednou z klíčových cílových skupin projektu zaměřeného na celoživotní vzdělávání, zejména na Slovensku a v ČR. Nejdůležitější úlohou těchto orgánů je odborný dohled a vedení památkové péče, příprava podkladů pro rozhodnutí apod. Poskytují poradenství v oblasti památkové péče, obnovy a údržby památek a také zajišťují odborný dozor při realizaci této práce na historických budovách. Významně přispívají také k prezentaci památek a „přibližují“ kulturní dědictví a jeho hodnoty široké veřejnosti. Zaměstnanci by tak měli mít vždy nejnovější znalosti a schopnost orientovat se ve svém oboru na špičkové úrovni. Dále je nutné zmínit, že současná památková péče je velmi komplexní a zahrnuje kompetence a znalosti v humanitních, ekonomických, technických a právních otázkách. Dále při jednáních s investory, vlastníky památkových objektů nebo jinými zainteresovanými stranami mohou nastat konfliktní situace, k jejichž zvládnutí je nutné mít specifické dovednosti/znalosti. Ze všech uvedených důvodů je další vzdělávání těchto zaměstnanců velmi důležité.

(2) Zaměstnanci místních a regionálních samospráv:

I když se zákonné kompetence samospráv v jednotlivých zemích do určité míry liší, pracovníci místních a regionálních samospráv mají důležitou roli a plní mnoho úkolů při plánování, řízení, rozhodování a výkonu památkové péče převážně památkových budov. Často potřebují komunikovat a spolupracovat na různých úrovních s pracovníky památkových rad/ústavů (památkových úřadů), s dalšími odborníky a zainteresovanými subjekty. Podobně jako u pracovníků památkových úřadů jejich standardní vzdělání často nepokrývá široké spektrum znalostí a dovedností potřebných pro efektivní výkon funkce. I pro tuto cílovou skupinu by byly vhodným nástrojem k doplnění těchto znalostí a dovedností různé formy celoživotního vzdělávání. Důležité je také vytvářet podmínky pro sdílení zkušeností a dobré praxe mezi jednotlivými místními a regionálními samosprávami jak v rámci jednotlivých zemí, tak na mezinárodní úrovni.

(3) Architekti a stavební inženýři:

Tato široká skupina odborníků hraje důležitou roli i v péči a využívání nemovitého kulturního dědictví, ať už ve fázi plánování, nebo v rámci samotné realizace a kontroly prováděných prací. Architekti a stavební inženýři v zemích zapojených do projektu mají obvykle možnost absolvovat různé celoživotní vzdělávací aktivity po ukončení studia organizované jejich profesními organizacemi, například profesními komorami. Toto další vzdělávání však podle poznatků získaných v projektu zpravidla neobsahuje konkrétní témata související s památkovou péčí. I v tomto případě může tedy cílené další vzdělávání výrazně přispět k neustálému zvyšování kvalifikace a schopnosti lépe reagovat na aktuální požadavky na památkovou péči.

(4) Řemeslníci:

Řemeslníci jsou základní skupinou zabývající se fyzickou péčí o historické budovy a jejich jednotlivé části. Vzhledem k výrazným rozdílům a specifikům mezi tradičními a moderními řemeslními technikami jsou pro profesionální opravy historických objektů potřeba široké znalosti a dovednosti. V mnoha oborech, včetně památkové péče, je nedostatek specializovaných řemeslníků, někdy dokonce zanikají některá tradiční řemesla či řemeslné techniky. K získání, rozšíření nebo zdokonalení těchto

dovedností mohou významně přispět specializované, především praktické kurzy pro řemeslníky. Další vzdělávání a jeho vhodná propagace by také mohly u všech cílových skupin vyvolat větší zájem o tradiční řemeslné techniky. Důležité také je, aby řemeslníci působící v oblasti památkové péče dostatečně znali i právní a administrativní aspekty, případně moderní technologie používané v památkové péči. Klíčové je pochopení hlavního cíle – zachování originálů a ochrana památkových hodnot.

(5) Vlastníci nemovitých památkových objektů:

Cílová skupina „vlastníků“ je velmi široká – tvoří ji (a) institucionální vlastníci (např. státní organizace, církev nebo různé firmy), které mají oddělení nebo instituci spravující jejich historické budovy, a také (b) soukromí vlastníci. O velké skupině soukromých vlastníků historických budov nejsou k dispozici žádné ucelené údaje. Často mají profese nesouvisející s památkou, jejich úroveň vzdělání je velmi rozdílná, a proto by měl pro soukromé vlastníky existovat zvláštní vzdělávací program (modul), určený pro účastníky se základním nebo žádným „předchozím vzděláním“ v daném oboru. Obecně platí, že majitelé nemovitých památek, jak soukromých, tak institucionálních, musí obvykle čelit různým úkolům souvisejícím s památkovou péčí, většinou při obnově svého majetku. Musí řešit vše – od administrativních a legislativních záležitostí, plánování, přípravy rekonstrukcí až po výběr vhodných technologií a spolurozhodování o konečném vzhledu budovy či následné údržbě. V rámci tohoto procesu konzultují a komunikují s dalšími cílovými skupinami – architekty, stavebními inženýry, řemeslníky i pracovníky památkových úřadů či samosprávy. Další vzdělávání je pro ně užitečné ve všech aspektech památkové péče – osvětlený majitel (či správce) historické budovy je dobrým partnerem pro ostatní zainteresované strany.

Další cílové skupiny:

Další významnou skupinou odborníků v památkové péči jsou restaurátoři, kteří provádějí vysoce specializované práce při průzkumu nebo péči (restaurování) o vybrané části historických objektů s unikátními historickými nebo uměleckými hodnotami. Restaurátoři hrají v daném oboru nezastupitelnou roli, ale jako cílová skupina projektu nebyli zařazeni, protože mají k dispozici komplexní a vysoce specializované vysokoškolské studium a jsou organizováni v profesních sdruženích/komorách. Přesto byly jejich vzdělávací potřeby analyzovány (dotazníkem v průběhu projektu) a samozřejmě jsou vítáni i v mezinárodním modulovém vzdělávacím programu. Konzervace-restaurování historických budov je složitý proces a restaurátoři musí spolupracovat a komunikovat s řadou dalších profesí a zainteresovaných stran – včetně výše zmíněných cílových skupin – a pro všechny z nich by účast na interdisciplinárním vzdělávacím programu mohla přinést vzájemné porozumění, a tím i udržitelnou ochranu kulturního dědictví.

II. Analýza nabídky vzdělávání

První fáze projektu Heritage Train byla věnována analýze vzdělávací nabídky a vzdělávací poptávky související se školícími kurzy v památkové péči na Slovensku, v ČR a Rakousku. V této kapitole je uvedena nabídka a v následující (kapitola III) poptávka.

Nabídka byla analyzována na základě sběru dat – potenciální poskytovatelé školení v oblasti památkové péče byli osloveni většinou prostřednictvím dopisu (v některých případech i prostřednictvím telefonátu, přímého osobního/internetového průzkumu). V první polovině roku 2021 byly osloveny četné subjekty – organizace a instituce ze soukromého i veřejného sektoru: národní a krajské památkové úřady, místní a krajské samosprávy, vysoké školy, příslušné komory či profesní sdružení, nevládní organizace a další subjekty zabývající se památkovým fondem konzervace na Slovensku, v České republice a v Rakousku.

Tento rozsáhlý průzkum přinesl odpovědi celkem od **223 organizací/institucí** ve všech třech zemích – z toho **136 subjektů ze SR, 64 z ČR a 23 z AT**. Tyto subjekty poskytly informace o celkem **1 622 aktivitách** realizovaných v rozmezí let 2013 - 2020 – z toho je **779 ze SR, 582 z ČR a 261 z AT**.

Následně bylo nutné sesbíraná data důkladně roztřídit, neboť mnohá z nich (1) nebylo možné považovat za školící akce (ale spíše za osvětu) a (2) souvisely s kulturním dědictvím obecně, ale nebyly přímo zaměřeny na daný obor památkové péče (např. festivaly, přednášky o historii, veřejné prezentace, komentované prohlídky muzeí a zámků, exkurze pro širokou veřejnost apod.). V těchto případech byly považovány pro další průzkum za nerelevantní. Viz Schéma 1.

Projektový tým se také potýkal s určitými obtížemi při zjišťování, do jaké kategorie – školení nebo akce s cílem zvýšit povědomí o něčem – určitá aktivita patří, protože (1) poskytovatelé vždy nepodávali dostatečné odpovídající informace a (2) některé vzdělávací aktivity neměly znaky typické vzdělávací aktivity, neboť u mnoha z nich bylo možné vysledovat vzdělávací aspekt pouze jako doplňkový výstup jinak zaměřené aktivity (tak tomu bylo např. na některých konferencích).

Schéma 1: Celoživotní vzdělávání v oblasti ochrany kulturního dědictví v daných zemích v období 2013 - 2020:

Aktivity/Počet / Země	SK	CZ	A	Všechny země
Relevantní aktivity – školení	276	489	261	1 026
Osvětové aktivity	278	73	0	351
Nerelevantní aktivity*	225	20	0	245
Celkem	779	582	261	1 622

*Pozn.: Tyto aktivity měly vztah ke kulturnímu dědictví obecně, ale nebyly zaměřeny na daný obor – nemovité památky.

Sběr dat na Slovensku a v ČR byl velmi rozsáhlý a vyvolal značnou zpětnou vazbu (jak ukazuje Schéma 1). Na rozdíl od Rakouska nebyl v SR a ČR trh tak prozkoumán, a proto musel být průzkum rozsáhlejší a poskytoval i data ne vždy relevantní pro zaměření projektu (školení v daném oboru). V Rakousku bylo možné přistupovat k trhu cíleněji, protože potenciální poskytovatelé již byli zmapováni. V Rakousku není vzdělávací trh v daném oboru tak roztržštěný jako na Slovensku a v ČR.

Obecně je počet aktivit a iniciativ souvisejících s kulturním dědictvím v každé ze tří zemí obzvláště vysoký – to je velmi pozitivní zjištění.

Ukázalo se však, že charakter těchto aktivit a iniciativ nese v každé ze tří zemí poněkud odlišné rysy, jak je popsáno v následujících řádcích.

Údaje byly shromážděny v následujících kategoriích:

1. Název poskytovatele (subjektu, který poskytuje odborná školení) a jeho právní forma
2. Seznam kurzů v období 2013 - 2020, jejich názvy
3. Typ školení (individuální akce, periodické nebo systematické)
4. Forma školení – přednáška, workshop, seminář, konference, e-learning atd.
5. Obsah školení
6. Délka školení (ve dnech)
7. Účastnický poplatek
8. Financování
9. Počet účastníků
10. Datum

1. Zkoumaná skupina – poskytovatelé odborných školení a jejich právní formy

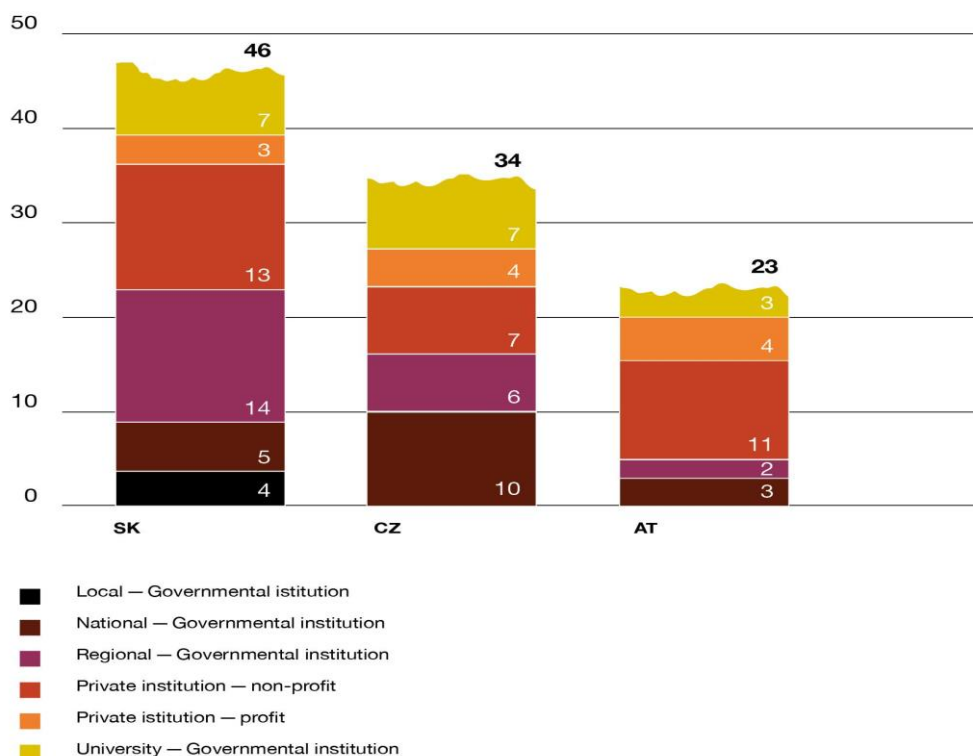
Po analýze všech shromážděných dat byl do studijní skupiny pro účely projektu zařazen následující počet poskytovatelů: **46 poskytovatelů ze SR, 34 z ČR a 23 z AT**. Viz Schéma 2. **Dotazovanou skupinu lze považovat za reprezentativní**, neboť se podařilo získat potřebná data od naprosté většiny poskytovatelů ve všech daných zemích.

Zkoumaná skupina poskytovatelů v daných zemích a jejich právní formy:

Právní forma / Počet poskytovatelů ze zkoumané skupiny/ Země	SK	CZ	A
Instituce místní samosprávy	4	0	0
Instituce národní úrovně	5	10	3
Instituce krajské samosprávy	14	6	2
Soukromá instituce – nezisková	13	7	11
Soukromá instituce - zisková	3	4	4
Univerzita - státní instituce	7	7	3
Celkem	46	34	23

Schéma 2: Zkoumaná skupina - poskytovatelé školení v daných zemích a jejich právní formy

Poznámka: Různé subjekty financované nebo spolufinancované krajskými samosprávami jsou zařazeny do kategorie instituce krajské samosprávy (např. krajská muzea). Subjekty financované ze státních rozpočtů jsou klasifikovány jako národní státní instituce (např. památkové úřady – památkové ústavy, národní muzea, národní komise UNESCO). Kategorie Soukromé neziskové instituce zahrnuje nevládní organizace, komory, odborná sdružení, národní pobočky mezinárodních organizací (např. ICOMOS, DOCOMOMO) a další neziskové platformy.

Ve všech třech zemích existují poskytovatelé školení v oblasti památkové péče, kteří mají různé právní formy, a to jak z veřejného, tak ze soukromého sektoru.

Na Slovensku jsou na rozdíl od České republiky a Rakouska ve schématu výše vidět i místní samosprávné instituce – jedná se o několik historických měst zapsaných v UNESCO, která pořádají semináře

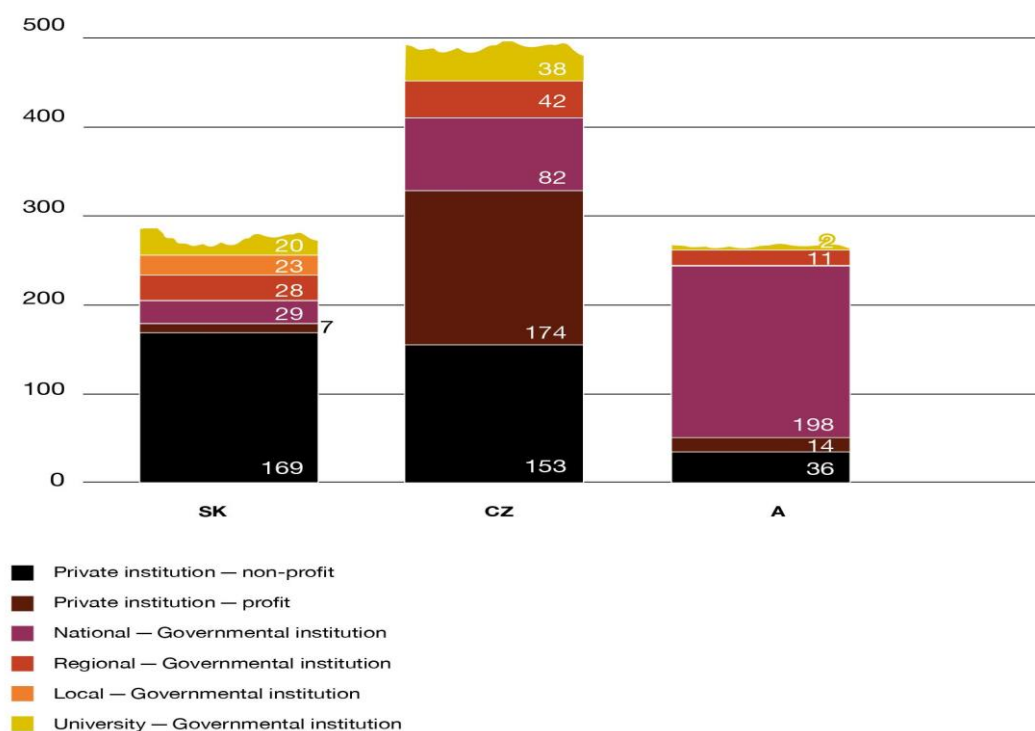
a konference. V ČR je do zkoumané skupiny zařazen Magistrát hlavního města Prahy, který také zajišťuje školení, ale tento magistrát je v kategorii Krajský úřad.

V AT tvoří největší část zkoumané skupiny soukromé neziskové instituce, které však nezajišťují největší část vzdělávacích aktivit. Většinu činností zajišťuje Spolkový památkový úřad Rakouska (BDA-IWZB). Je však třeba zmínit, že činnosti jsou realizovány ve spolupráci s neziskovou institucí (VFB), jak ukazuje následující Schéma 3.

2. Počet vzdělávacích aktivit a právní formy jejich poskytovatelů

Zajímavostí je, že SK jako nejmenší země s nejnižším počtem obyvatel z uvedených tří zemí má nejvyšší počet poskytovatelů ve zkoumané skupině (Schéma 2). Na druhou stranu tato skutečnost nemusí nutně odpovídat počtu aktivit. Jak ukazuje následující schéma, nejvíce aktivit je v ČR (Schéma 3). To by mohlo souviset se zmíněným zjištěním, že „trh vzdělávání“ na Slovensku je nejvíce roztržštěný – složený z mnoha menších poskytovatelů.

Schéma 3: Počet vzdělávacích kurzů v daných zemích podle právní formy jejich poskytovatelů

Právní forma poskytovatele / Počet školení 2013 - 2020 / Země	SK	CZ	AT	SK %	CZ %	AT %
Soukromá instituce - nezisková	169	153	36	61,2	31,3	13,8
Soukromá instituce – zisková	7	174	14	2,5	35,6	5,4
Národní – státní instituce	29	82	198	10,5	16,8	75,9
Krajská – státní instituce	28	42	11	10,1	8,6	4,2
Místní – státní instituce	23	0	0	8,3	0,0	0,0
Univerzita – státní instituce	20	38	2	7,2	7,8	0,8
Celkem	276	489	261	100,0	100,0	100,0

Země	Počet školení poskytnutých zkoumanou skupinou, 2013 - 2020	%
SK	276	26,9
CZ	489	47,7
AT	261	25,4
Celkem	1 026	100,0

Schéma 3 poukazuje na nejpozoruhodnější rozdíl mezi těmito 3 zeměmi. **Na Slovensku největší podíl aktivit ve zkoumané skupině zajišťují soukromé neziskové organizace (61 %).** **V ČR jsou aktivity rozděleny rovnoměrněji mezi tři kategorie poskytovatelů:** soukromé neziskové (31 %), soukromé ziskové (37 %) a národní státní subjekty (17 %, včetně převážně aktivit zajišťovaných Národním památkovým ústavem – NPÚ). **V Rakousku jednoznačně dominují aktivity zajišťované národními vládními institucemi (téměř 76 %).**

Situace **v Rakousku je specifická** i z jiného hlediska: z celkového počtu 261 aktivit je většina z nich (72 %, 190 aktivit) vykazována jako „národní vládní“, ale při hlubší analýze vyplývá, že jsou poskytovány na **platformě třístranné veřejno-soukromé spolupráce** mezi (1) BDA-IWZB – Spolkový památkový úřad Rakouska, jeho Informační a školící středisko v Mauerbachu (2), BHÖ – Národní úřad pro provozování chráněných objektů ve vlastnictví státu (3) VFB – nezisková nevládní organizace. Další zvláštností trhu v Rakousku je existence Univerzity dalšího vzdělávání – Donau University Krems. Univerzita se specializuje na zvyšování kvalifikace pracujících odborníků. Katedra stavebnictví a životního prostředí této univerzity nabízí postgraduální studium s úzkým vztahem k nemovitému kulturnímu dědictví (koncepční architektonická památková péče, ochrana kulturních statků, renovace a revitalizace). V dalším vzdělávání neexistují žádné další instituce poskytující systematickou odbornou přípravu v oblasti nemovitých památek⁴.

Zvláštním **znakem trhu na Slovensku je vysoký počet aktivit, které jsou propojeny se záchranou zřícenin nemovitých památek** (zříceniny hradů, klášterů). Patří do kategorie Soukromé neziskové instituce s 61 % (169 aktivit), z čehož **41 % (113 aktivit)** souvisí s aktivitami nevládních organizací (převážně workshopy), které probíhají přímo na daných místech a nabízejí znalosti a dovednosti potřebné pro zachování zničených nemovitých památek. **Zbytek nabídky školení v SK (59 %) je velmi roztržštěný** – poskytovatelů je vysoký počet (nejvyšší z daných 3 zemí), ale jejich aktivity nejsou tak početné. Více než polovina poskytovatelů nabízela v daném osmiletém období pouze jednu nebo dvě aktivity (28 poskytovatelů různých právních forem), 9 poskytovatelů se 3-6 aktivitami, 6 poskytovatelů s 7-16 a pouze **1 poskytovatel s více než 20 činnostmi** (národní památkový úřad – PÚ SR) v období 2013 - 2020.

ČR má **z uvedených 3 zemí nejvyšší počet aktivit**. Existují 4 soukromé neziskové organizace poskytující pravidelně řadu vzdělávacích kurzů (30 %) a 1 soukromý ziskový subjekt s podstatným podílem na „trhu vzdělávání“ (28 %). V ČR je také dlouhodobá nabídka

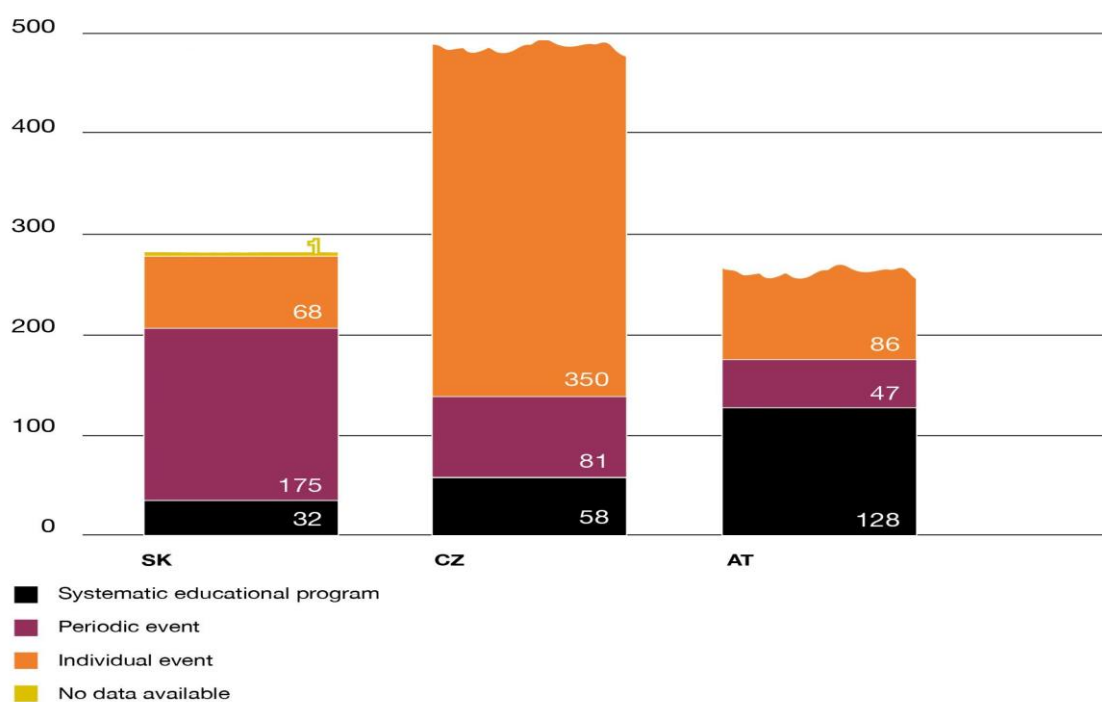
⁴ Aktivity univerzity nejsou v průzkumu dostatečně zastoupeny, protože magisterské studium začalo teprve před několika lety, ale očekává se, že tato nabídka vzdělávání bude brzy důležitou součástí trhu.

národních státních a regionálních institucí, univerzit a dalších neziskových soukromých institucí. Vzhledem k tomu, že v ČR působí několik „klíčových hráčů“, **není trh tak roztržštěný jako na Slovensku** – zastoupení je následující: 3-10 vzdělávacích aktivit – zajišťuje 9 subjektů (různých právních forem); 10-50 po 8 subjektech (různých právních forem); 50-100 aktivit nabízejí 2 subjekty (jeden soukromý neziskový subjekt a památkový ústav – NPÚ); více než 100 aktivit nabízí jeden soukromý ziskový subjekt. Od ostatních dvou zemí se ČR odlišuje tím, že z celkového počtu 489 aktivit **je téměř třetina zajišťována soukromou ziskovou společností** (28 %).

Celkový počet odborných vzdělávacích kurzů v daných třech zemích se jeví jako poměrně vysoký (nejvyšší je v ČR), ale i přesto přetrvává poptávka po cíleném či dlouhodobém systematickém vzdělávání, zejména v SK a ČR – jak vyplývá z výsledků dotazníkového šetření mezi cílovými skupinami (uvedených v kapitole III).

3. Typ školení – systematické, periodické, individuální

Schéma 4: Počet vzdělávacích kurzů podle typu (systematické, periodické, individuální) poskytovaných subjekty ve zkoumaném souboru v období 2013 – 2020

Typ školení / Počet vzdělávacích aktivit, 2013 - 2020 / Země	SK	CZ	A	SK %	CZ %	A %
Systematický vzdělávací program	32	58	128	11,6	11,9	49,0
Opakující se aktivita	175	81	47	63,4	16,6	18,0
Jednorázová aktivita	68	350	86	24,6	71,6	33,0
Údaje nejsou k dispozici	1	0	0	0,4	0,0	0,0
Celkem	276	489	261	100,0	100,0	100,0

Jak je znázorněno ve Schématu 4, **na Slovensku převažují aktivity pravidelného vzdělávání (63 %)**, čímž se rozumí aktivity související s jedním nebo více tématy, které jsou poskytovány opakovaně, ale zcela nepokrývají danou profesní oblast. **V ČR převažují individuální aktivity (72 %)**.

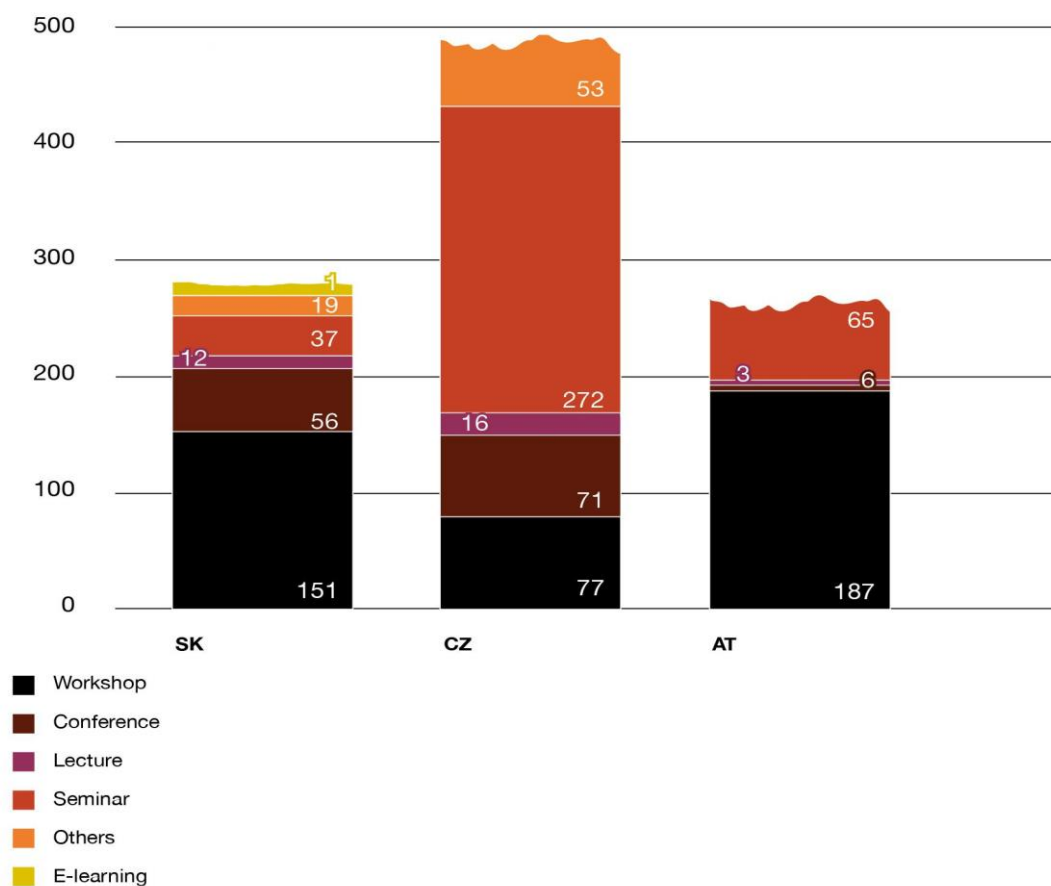
V Rakousku převažuje systematické vzdělávání (49 %) – vzdělávání v rámci strukturovaného vzdělávacího programu, který se skládá ze základních kurzů, po nichž následují nástavbové kurzy stejného tématu (modulární systém), pokrývající komplexně daný profesní obor.

Na Slovensku a v ČR existuje podobnost v systematickém vzdělávání – v obou zemích je to jen asi 12 %. Výjimečná situace ohledně systematického školení je v Rakousku – jedná se o 49 %. Jsou to hlavně školení, která poskytuje trilaterální spolupráce veřejného a soukromého sektoru BDA/VFB/BHÖ. Většinu pravidelných školení v Rakousku nabízejí tito poskytovatelé.

Na Slovensku systematické školení zajišťuje Národní památkový úřad (PÚ SR) a několik nevládních organizací, nicméně školení nepokrývají všechny tematické oblasti potřebné pro památkovou péči. V ČR systematické vzdělávání zajišťuje také Národní památkový ústav (NPÚ), několik nevládních organizací, univerzity a soukromý ziskový subjekt.

4. Forma školících aktivit

Schéma 5: Počet vzdělávacích aktivit dle jejich formy, poskytnutých subjekty ve zkoumaném souboru v období 2013 – 2020

Forma školení / Počet vzdělávacích aktivit, 2013 - 2020 / Země	SK	CZ	AT	SK %	CZ %	AT %
Workshop	151	77	187	54,7	15,7	71,6
Konference	56	71	6	20,3	14,5	2,3
Přednáška	12	16	3	4,3	3,3	1,1
Seminář	37	272	65	13,4	55,6	24,9
Jiné	19	53	0	6,9	10,8	0,0
E-learning	1	0	0	0,4	0,0	0,0
Celkem	276	489	261	100,0	100,0	100,0

Schéma 5 ukazuje, že existuje podobnost mezi SR a AT - **v obou zemích jsou nejvíce jako forma školení zastoupeny workshopy – v SR 55 % a v AT až 72 %.**

V SR a AT je využití formy workshopu spojeno s obsahem školení, který je převážně zaměřen na materiály a technologie, včetně **mnoha praktických školení o tradičních stavebních řemeslech** (viz také Schéma 6).

V Rakousku nabízí třístranná platforma BDA/VFB/BHÖ **v rámci modulového systematického vzdělávání** workshopy nebo kombinaci seminářů, workshopů a **praktických školení**. V rámci tohoto systému se také pořádají konference zaměřené na speciální témata.

V ČR převažují semináře (56 %), které pokrývají tematické oblasti, kde není nevyhnutelný praktický či interaktivní přístup (např. právní a administrativní aspekty nebo prezentace památek a sídel – viz také Schéma 6).

Poznámka: Nabídka praktických školení je vždy propojena s dostupností vhodných zařízení. V Rakousku probíhá praktický výcvik v bývalém klášteře, který provozuje zmíněná trilaterální platforma BDA/VFB/BHÖ – všechny části tohoto prostorného kláštera se využívají na workshopy. I v ČR k tomuto účelu slouží bývalý klášter – Centrum stavitelského dědictví Plasy⁵ provozované Národním technickým muzeem. Na Slovensku je několik menších zařízení pro praktický výcvik – tři regionální školicí střediska provozovaná PÚ SR⁶. Na Slovensku poskytuje praktické školení také několik nevládních organizací a jeden soukromý subjekt, jehož zázemí není tak rozsáhlé, často se tyto školicí aktivity organizují „in-situ“ ve vybraných historických budovách⁷.

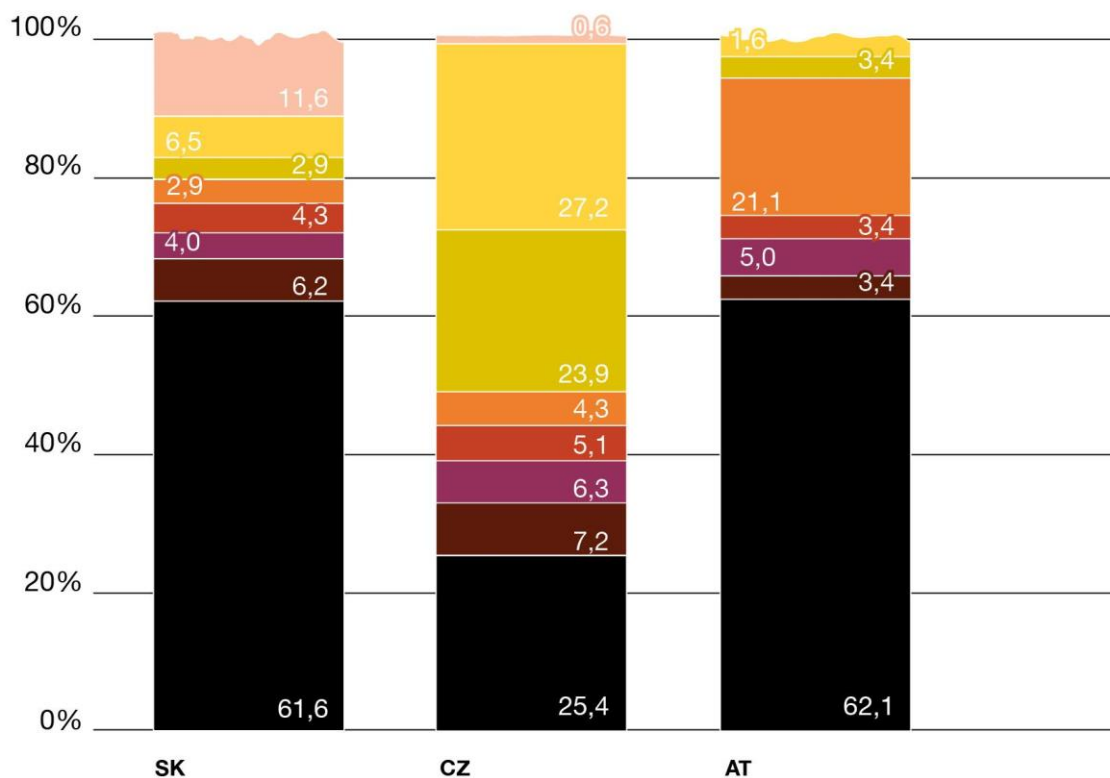
⁵ Modelový projekt památkové péče s názvem „Centrum stavebního dědictví v Plasích“ byl realizován za podpory strukturálních fondů EU od roku 2009 do podzimu 2015. Jeho součástí byla adaptace dvou značně zdevastovaných, ale velmi cenných památkových objektů bývalého kláštera – pivovaru a hospodářského dvora. Vzniklo tak pracoviště, jehož program spojuje prezentační a vzdělávací funkce muzea se zážitkovými aktivitami zaměřenými na širokou veřejnost. Vznikl zde vzdělávací a volnočasový areál propojující tematicky zaměřené muzejní expozice s historickými dílnami tradičních stavebních řemesel, které kromě prezentace svého vybavení nabízejí i možnost vyzkoušet si konkrétní řemeslné dovednosti. Internetová stránka: <https://www.muzeum-plasy.cz/>

⁶ PRO MONUMENTA je projekt Památkového úřadu Slovenské republiky zaměřený na technickou diagnostiku a monitoring nemovitých národních kulturních památek, prováděný v úzké spolupráci s jejich vlastníky a správci, a na osvědčené postupy údržby. Projekt byl podpořen EEA Financial Mechanism a jejich partnerem je Norské ředitelství pro kulturní dědictví (Riksantikvaren). Internetová stránka: <https://www.pamiatky.sk/pro-monumenta/>

⁷ Například: NNO Academia Istropolitana Nova provádí praktická školení přímo na vybraných historických budovách v Městské památkové rezervaci Svätý Jur, kde sídlí (pozn. budovy jsou ve spoluvlastnictví místní samosprávy). ArTUR pořádá školení v malé historické budově, kde sídlí (v obci Hrubý Šúr). Existuje také několik nevládních organizací, které provádějí praktická školení v rámci ochrany zříceniny hradu/kláštera - např. Občanské sdružení Hrad Uhrovec, Lietavský hrad, OC Katarínka. Soukromý subjekt Obnova s.r.o. se sídlem ve městě Banská Štiavnica (památká UNESCO) si pronajímá historickou budovu v centru města, aby zde měl vhodný prostor pro praktické školení.

5. Obsah školení

Schéma 6: Počet vzdělávacích aktivit dle jejich obsahu, poskytnutých subjekty ve zkoumaném souboru v období 2013 - 2020

- 1. Materials and technologies
- 2. Historical and art-historical issues
- 3. Survey and diagnostic methods and techniques
- 4. Management of monuments and sites
- 5. Theoretical, methodological and strategic issues
- 6. Legal and administrative aspects of monument care
- 7. Presentation of monuments and sites
- 8. Others

Obsah školení / Počet vzdělávacích aktivit / Země	SK	CZ	A	SK %	CZ %	A %
1. Materiály a technologie	170	124	162	61,6	25,4	62,1
2. Historická a umělecko-historická témata	17	35	9	6,2	7,2	3,4
3. Průzkumné a diagnostické metody a techniky	11	31	13	4,0	6,3	5,0
4. Památkový management	12	25	9	4,3	5,1	3,4
5. Teoretické, metodologické a strategické aspekty	8	21	55	2,9	4,3	21,1
6. Právní a administrativní aspekty památkové péče	8	117	9	2,9	23,9	3,4
7. Prezentace památek a sídel	18	133	4	6,5	27,2	1,6
Jiné	32	3	0	11,6	0,6	0
Celkem	276	489	261	100,0	100,0	100,0

Schéma 6 ukazuje, že **na Slovensku a v Rakousku převládá stejné tematické zaměření - Materiály a technologie**. Na SK i v Rakousku je to překvapivě téměř stejné procento – **62 %**. Na Slovensku je dominance tohoto tématu propojena s četnými „in-situ“ workshopy zaměřenými na ochranu zřícenin nemovitých památek, během kterých se často vyučují materiály a technologie, jak je to přirozeně nutné pro konzervační práce. Na Slovensku působí i další veřejné a soukromé subjekty (včetně památkového úřadu – PÚ SR), které se zaměřují především na tuto tematickou oblast. V Rakousku je obor Materiály a technologie vyučován v rámci systematické odborné přípravy (pravidelné kurzy tradičních stavebních řemesel, konzervátorských a restaurátorských technik). V Rakousku je to nejpotřebnější téma (viz také kapitola III), ale zároveň je již dobře pokryto stávajícími vzdělávacími kurzy.

Je důležité zmínit, že v případě Rakouska údaj ve Schématu 6 v kategorii Památkový management dostatečně nereflektuje nový systematický vzdělávací kurz Údržba a správa historických budov, jak byl nabízen poprvé pouze v roce 2017. V Rakousku jsou všechny ostatní tematické obory nabízeny pouze příležitostně nebo nejsou formou systematické odborné přípravy nabízeny vůbec.

V ČR nelze takovou převahu jednoho tematického oboru pozorovat, ale vzdělávací aktivity pokrývají dané obory rovnoměrněji. Největší podíl mají však tři témata (každé kolem 25 %): Materiály a technologie, Právní a administrativní aspekty památkové péče, Prezentace památek a sídel. Soukromé neziskové a soukromé ziskové organizace, vysoké školy, regionální a národní vládní instituce (včetně národního památkového úřadu NPÚ) pokrývají nejrůznější témata.

6. Další poznatky z průzkumu

Průzkum také shromáždil informace o:

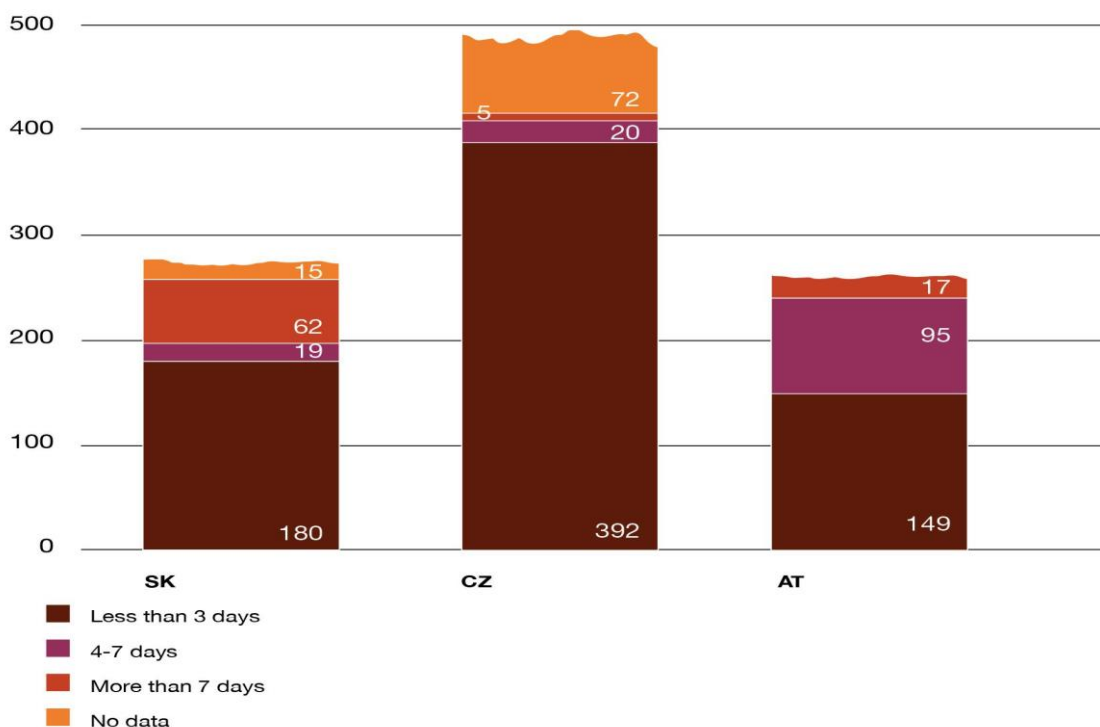
- Délce školení (ve dnech)
- Účastnickém poplatku
- Počtech účastníků

Délka: Na Slovensku, v České republice a v Rakousku největší část vzdělávacích aktivit netrvá déle než 3 dny. V Rakousku je také podstatný podíl (36 %) aktivit, které trvají 4 až 7 dní – jedná se o školení, která zahrnují více než jedno téma. Ve SK trvá 23 % aktivit déle než 7 dní a většinou se jedná o aktivity spojené s workshopy zaměřenými na ochranu a konzervaci zřícenin nemovitých památek (např. letní tábory na zříceninách hradů).

Účastnický poplatek: V SR mírně převažují školící aktivity bez poplatku (47 %), ale zpoplatněný je podobný počet (44 %). V ČR je podstatná část vzdělávacích aktivit zpoplatněna (40 %), 11 % bez poplatku, nicméně většina poskytovatelů v dotazované skupině požadované údaje nevedla. V Rakousku je většina vzdělávacích aktivit placená (75 %).

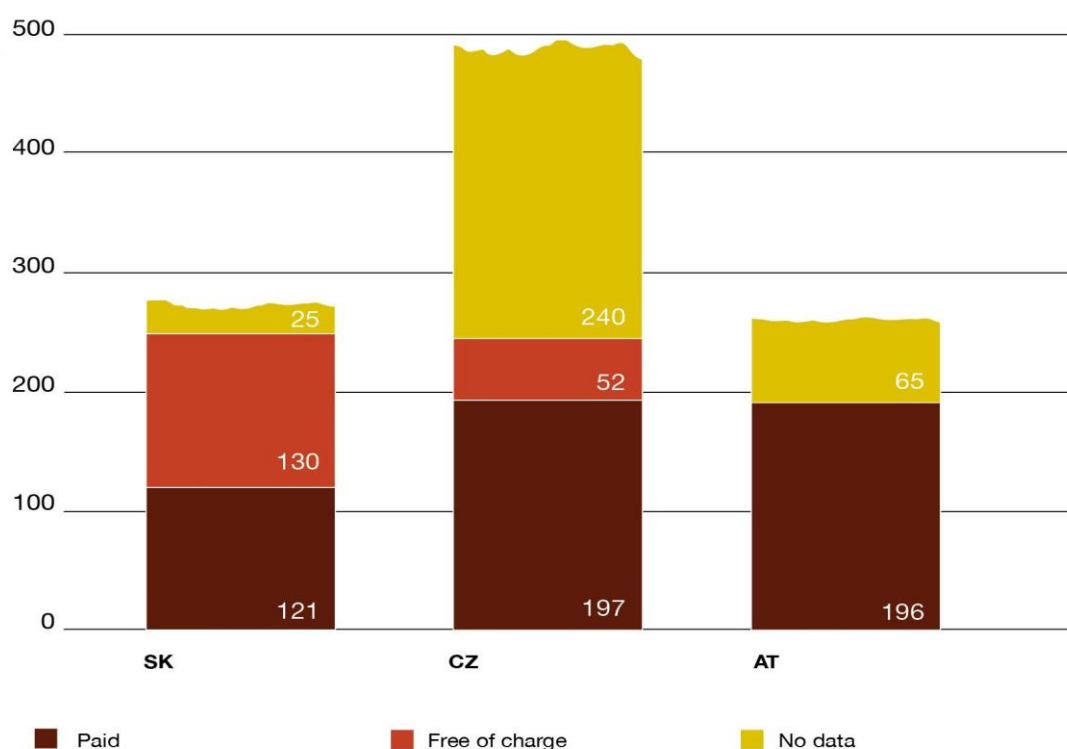
Počet účastníků: Většina poskytovatelů ve studijní skupině nevedla požadované údaje, a proto je nelze řádně vyhodnotit.

Schéma 7: Počet vzdělávacích kurzů podle délky trvání v daných třech zemích, 2013 – 2020

Délka školení / Počet aktivit / Země	SK	CZ	AT		SK %	CZ %	AT %
Méně než 3 dny	180	392	149		65,2	80,2	57,1
4-7 dní	19	20	95		6,9	4,1	36,4
Více než 7 dní	62	5	17		22,5	1,0	6,5
Údaje nejsou k dispozici	15	72	0		5,4	14,7	0,0
Celkem	276	489	261		100,0	100,0	100,0

Schéma 8: Počet vzdělávacích kurzů dle účastnického poplatku, v daných třech zemích, 2013 – 2020

Typ účastnického poplatku/ Počet aktivit / Země	SK	CZ	AT		SK %	CZ %	AT %
S poplatkem	121	197	196		43,8	40,3	75,1
Zdarma	130	52	0		47,1	10,6	0,0
Údaje nejsou k dispozici	25	240	65		9,1	49,1	24,9
Celkem	276	489	261		100,0	100,0	100,0

III. Analýza vzdělávací poptávky

Po analýze vzdělávací nabídky se projekt zaměřil na poptávku související se vzděláváním v památkové péči. Obě analýzy byly provedeny jako podklad pro návrh kurikula mezinárodního modulového vzdělávacího programu.

Poptávka byla analyzována na základě dotazníku v průběhu jara a léta 2021. Dotazník s 21 otázkami byl rozeslán za účelem získání informací o vzdělávacích potřebách daných cílových skupin v SR, ČR a AT.

Cílové skupiny:

1. Pracovníci památkových úřadů/ústavů
2. Zaměstnanci místních a regionálních samospráv
3. Architekti a stavební inženýři
4. Řemeslníci
5. Vlastníci památkových objektů

Toto dotazníkové šetření poskytlo **738 odpovědí zastupujících všechny uvedené cílové skupiny**, ale nejvíce – **44 % - odpovídali pracovníci památkových úřadů**, zejména na Slovensku a v ČR (viz Schéma 9). Tento výsledek souvisí se zapojením těchto orgánů jako přidružených partnerů do projektu, jejich aktivní spoluprací při distribuci dotazníku mezi jejich pracovníky a také **jejich vysokým zájmem o odborná školení pro tuto cílovou skupinu v SR a ČR**.

Dotazníkové šetření bylo úspěšné zejména na Slovensku a v ČR, pravděpodobně proto, že v těchto zemích se podobný průzkum poptávky po vzdělání vůbec neprováděl nebo byl proveden již poměrně dávno. V případě Rakouska nebyla návratnost dotazníku tak vysoká, a to i přesto, že partner projektu AT VFB a jeho přidružený partner BDA měli více než tisíc absolventů, kterým byl dotazník distribuován. Mohlo to být způsobeno tím, že absolventi pravidelně vyplňují podobný dotazník po každém školení poskytovaném VFB/BDA, a proto je nepravděpodobné, že budou cítit potřebu znovu odpovídat na podobné otázky. Tato dříve shromážděná data se promítla i do následující fáze projektu – návrhu kurikula.

Schéma 9: Počet odpovědí v dotazníku podle cílových skupin a podle zemí

Cílová skupina / Počet odpovědí / Země	SK %	CZ %	AT %	Všichni	Všichni %
Pracovníci památkových úřadů/ústavů	34,0	65,0	5,5	321	43,5%
Zaměstnanci místních a regionálních samospráv	10,3	6,1	1,8	60	8,1%
Architekti a stavební inženýři	19,2	2,5	30,9	102	13,8%
Řemeslníci	6,2	0,7	25,5	41	5,6%
Vlastníci památkových objektů	6,4	1,8	5,5	34	4,6%
Restaurátoři	10,1	13,0	7,3	81	11,0%
Jiné	8,4	8,3	18,2	67	9,1%
Bez odpovědi	5,4	2,5	5,5	32	4,3%
	100,0%	100,0%	100,0%	738	100%

Dotazník byl rozdělen do tří částí: část A zaměřená na obsah a způsob provedení školení (8 otázek); část B se dotazovala na profil respondenta (9 otázek); a nakonec byla zvláštní část C věnovaná pracovníkům památkových úřadů (3 otázky).

Schéma 10 uvádí přehled odpovědí v první části dotazníku, která byla zaměřena na poptávku související s obsahem a způsobem poskytování školení. **Nejzajímavější zjištění je, že v SR a ČR jsou odpovědi týkající se poptávky velmi podobné, a v některých případech i totožné.**

Schéma 10: Poptávka cílových skupin dle dotazníkového šetření (část A) – přehled

Předmět průzkumu	Možnosti k výběru	SK %	CZ %	AT %	Všichni %
Požadovaná témata	Právní a administrativní aspekty památkové péče	10	10	8	9
	Teoretické a metodické aspekty památkové péče	10	9	9	9
	Využití a prezentace památek	10	7	4	7
	Manažerské a ekonomické aspekty v oblasti památkové péče	4	5	6	5
	Historická a umělecko-historická témata	9	7	8	8
	Metody průzkumu a výzkumu v památkové péči	8	11	12	10
	Historické materiály a technologie	14	14	19	16
	Současné materiály a technologie v památkové péči	14	13	19	15
	Archeologická památková péče	4	4	3	3
	Péče o krajinu a historickou zeleň	6	6	3	5
	Urbanistické aspekty památkové péče	5	7	4	5
	Využití digitálních technologií v památkové péči a prezentace památek	8	6	6	7
	Jiné	1	1	1	1
Formy vzdělávání	Kombinace obojího	56	58	67	60
	Jednorázové vzdělávací akce	37	35	20	30
	Dlouhodobé vzdělávací kurzy/programy	8	8	13	10
Forma výuky	Kombinace obojího	63	68	56	62
	Prakticky zaměřený kurz, workshop	25	24	33	27
	Teoretické přednášky, semináře	12	8	11	10
Dálkové formy výuky	Online, v závislosti na tématu	44	48	38	44
	Online	44	37	25	36
	Pouze prezenčně	11	14	36	21
Místo konání	Rozhodující, s ohledem na dojezdovou vzdálenost	62	65	38	55
	Není rozhodující	26	21	38	28
	Rozhodující, s ohledem na atraktivitu místa konání	12	14	24	17
Trvání školení	Méně než 3 dny	53	53	31	46
	3 dny	42	42	53	46
	Více jak 3 dny	4	5	16	8
	Nepřijatelné	50	47	9	35

Předmět průzkumu	Možnosti k výběru	SK %	CZ %	AT %	Všichni %
Školení během víkendu	Přijatelné	50	53	92	65
Školení v zahraničí	Nepřijatelné	30	27	9	22
	Přijatelné	70	73	91	78

Schéma 11 ukazuje, že míra zájmu o jednotlivé tematické oblasti je velmi podobná ve všech třech zemích – SR, ČR a AT. **Převládá poptávka po školení v oboru Historické a současné materiály a technologie.**

Velmi žádaná jsou také tato témata: **Průzkumné a výzkumné metody v památkové péči; Právní a administrativní aspekty památkové péče; Teoretické a metodické aspekty památkové péče.** Nejnižší zájem je o vzdělávací aktivity v oboru Péče o archeologické dědictví.

Schéma 11: Poptávka cílových skupin dle dotazníkového šetření – tematické obory vzdělávání

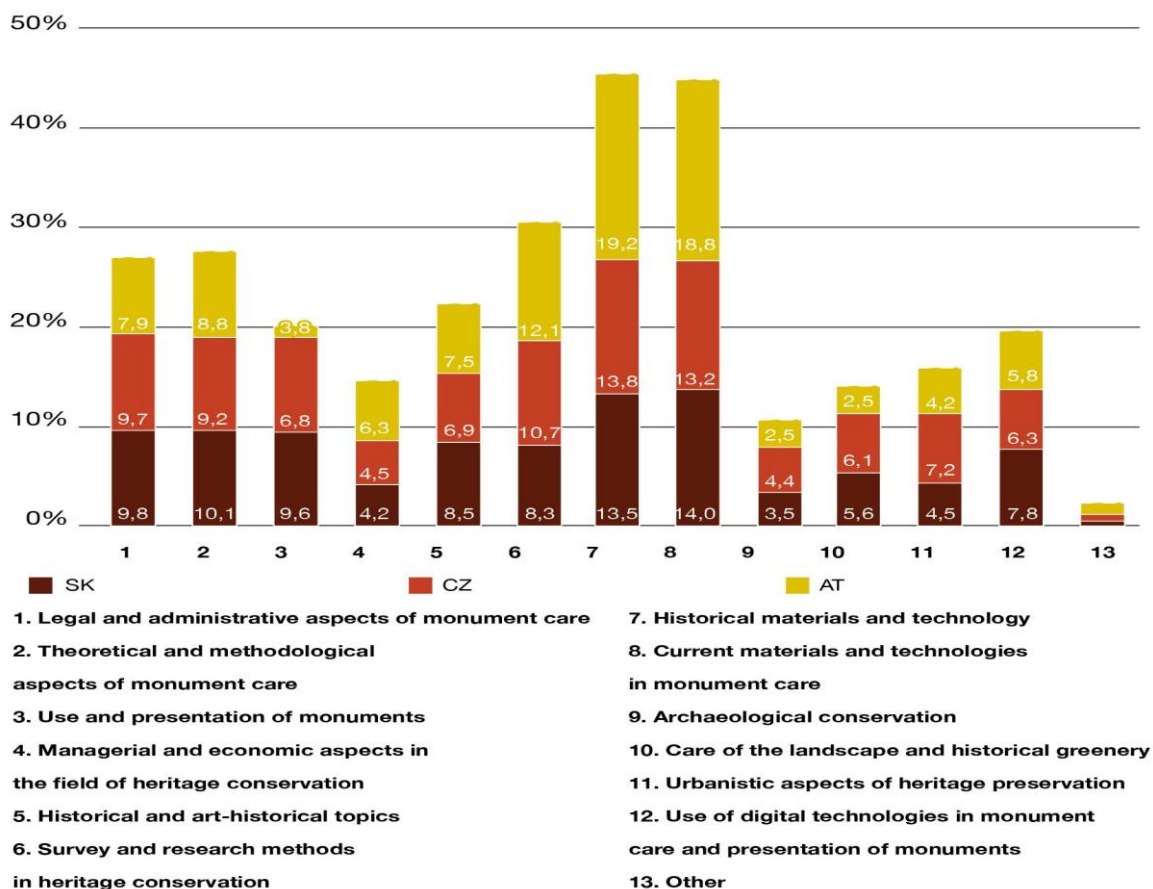

Schéma 12 ukazuje, že většina respondentů ve všech třech zemích preferuje kombinaci kratších (jednorázových/samostatných) akcí a dlouhodobého školení.

Schéma 12: Poptávka cílových skupin dle dotazníkového šetření – délka školení

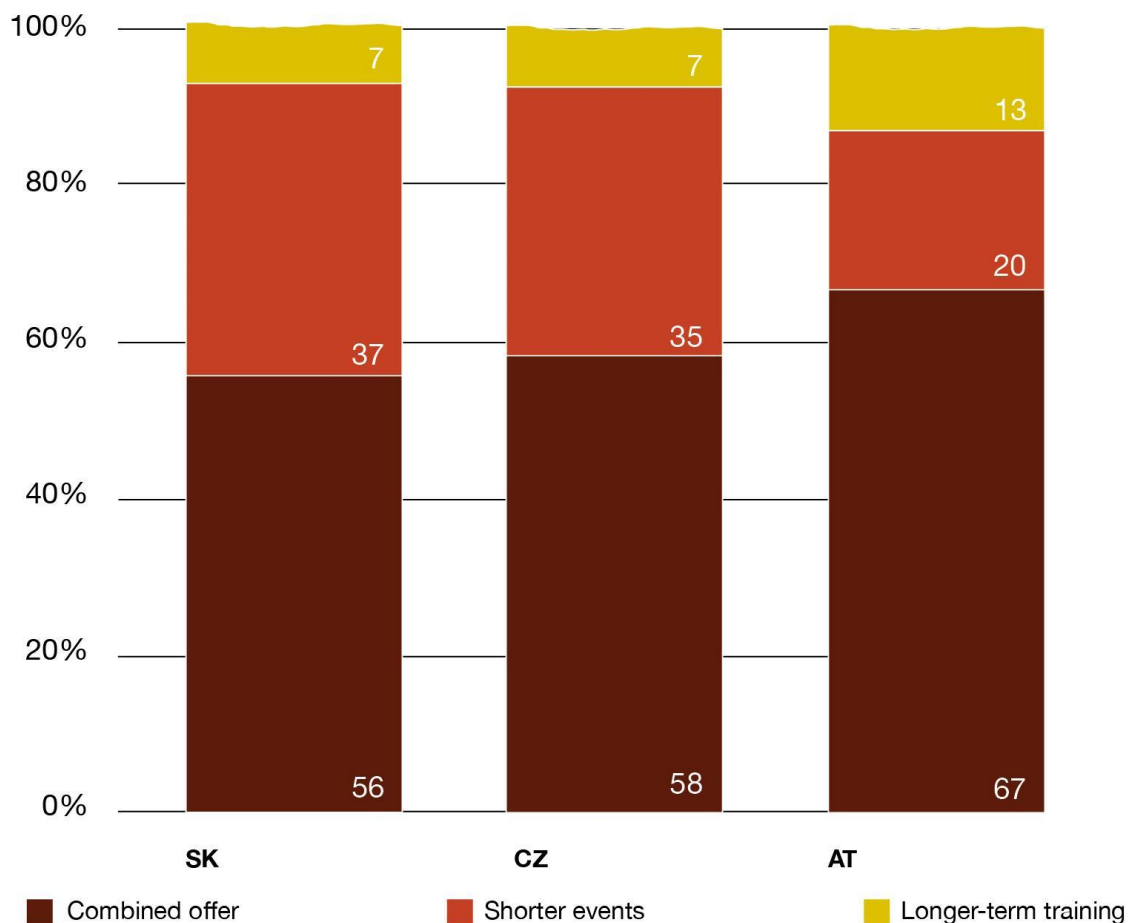

Schéma 13 znázorňuje převládající zájem o smíšenou nabídku, která kombinuje praktické a teoretické kurzy ve všech třech zemích. Velký zájem je však i o činnost praktického výcviku.

Schéma 13: Poptávka cílových skupin dle dotazníkového šetření – formát školení

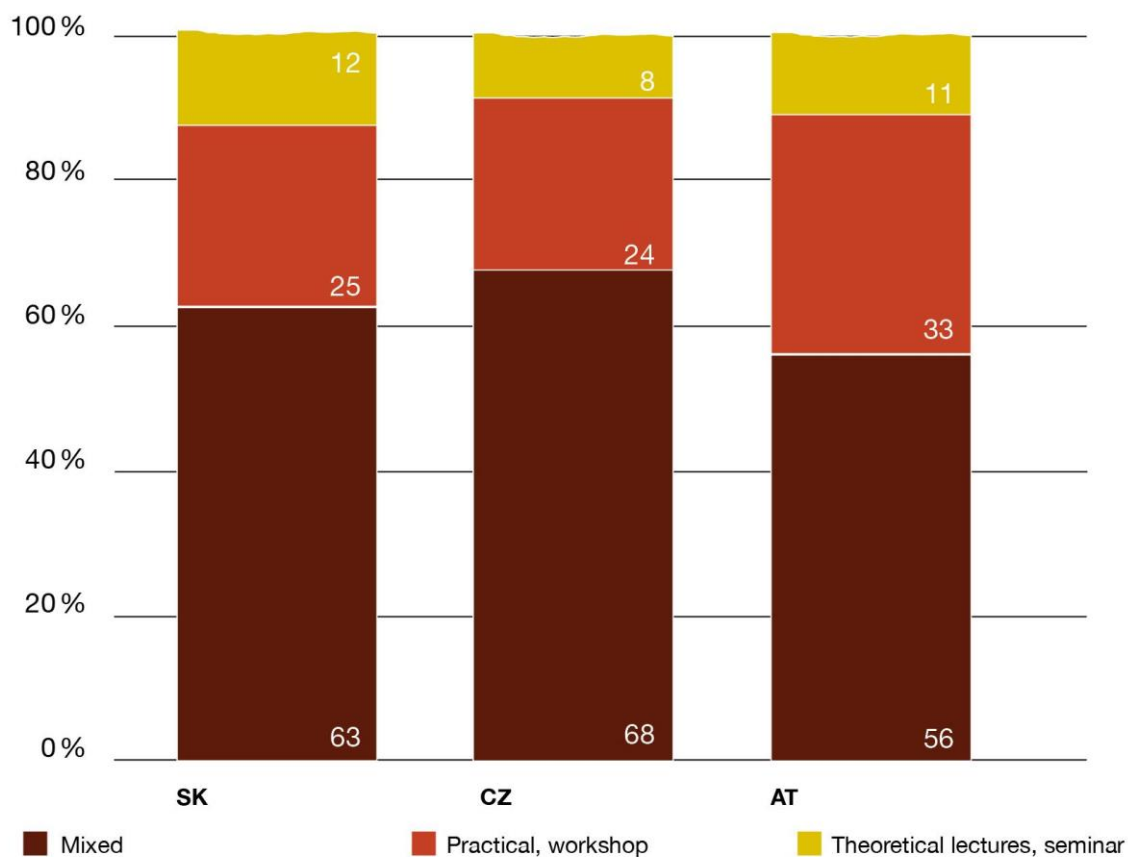

Schéma 14 ukazuje, že většina respondentů považuje online školení za možnou (užitečnou) formu školení. Logicky se vhodnost formy online odvíjí od tematického zaměření školení. V Rakousku však značná část, více než třetina dotázaných, online kurzy odmítá.

Schéma 14: Poptávka cílových skupin dle dotazníkového šetření – způsob provedení

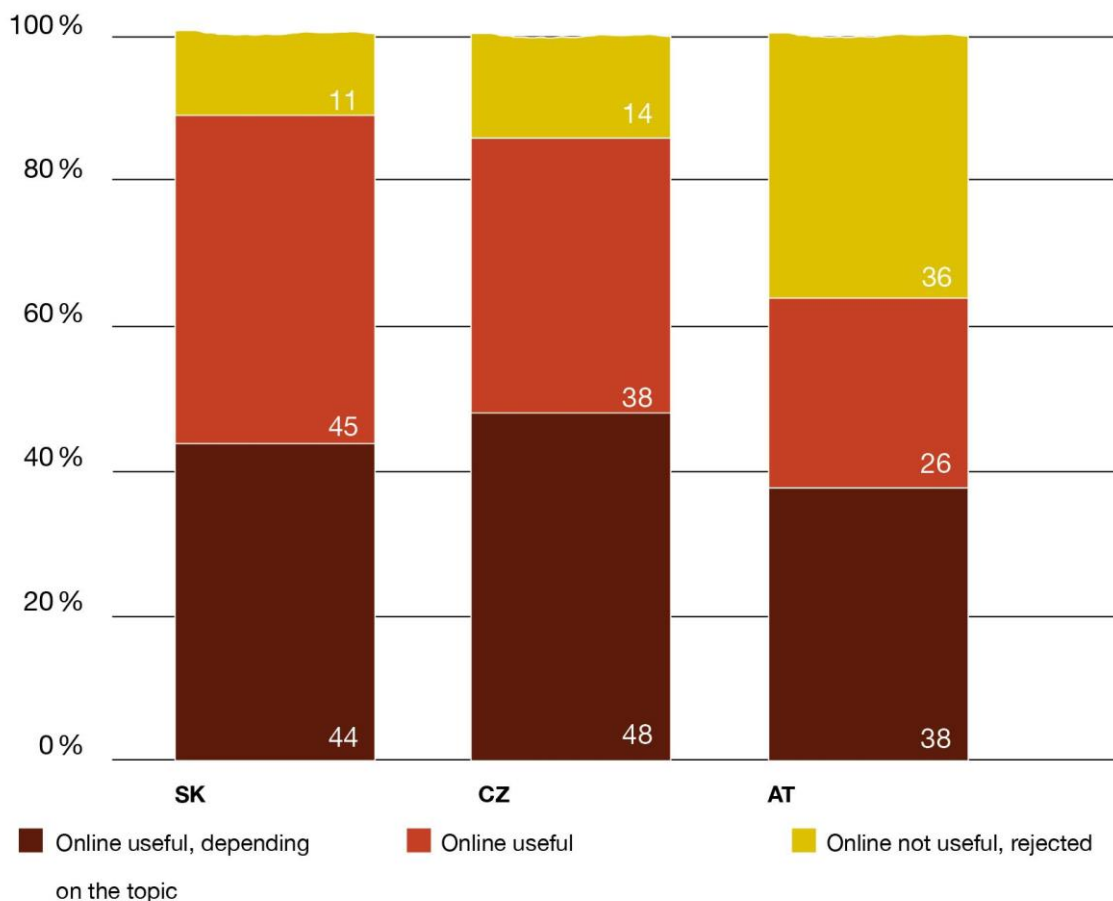

Schéma 15 ukazuje, že vzdálenost od místa konání akce hraje důležitou roli při rozhodování o účasti na školení, a to zejména u respondentů ze Slovenska a ČR. V ideálním případě by se měl konat v dojezdové vzdálenosti. Nicméně pro asi 30 % respondentů v SR, ČR a AT vzdálenost nehraje roli. Atraktivita místa konání je nejméně rozhodujícím faktorem.

Schéma 15: Poptávka cílových skupin dle dotazníkového šetření – význam místa konání

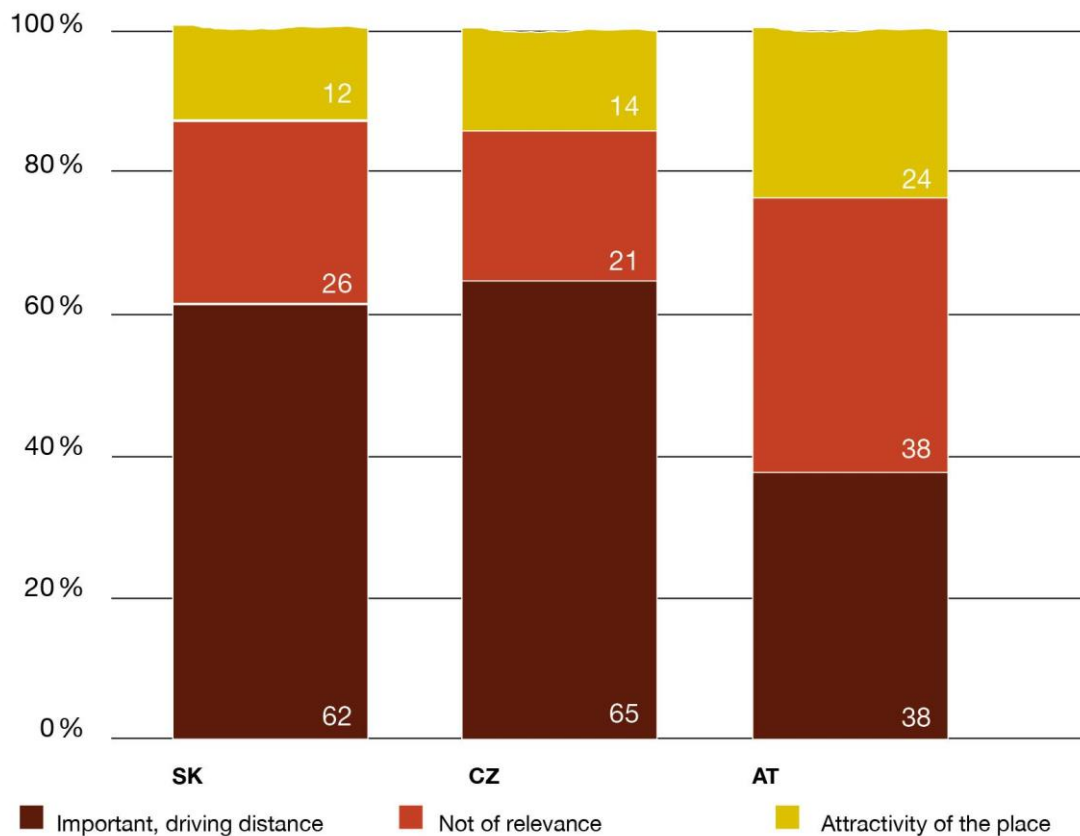

Schéma 16 ukazuje, že kurzy v délce do tří dnů jsou ve všech třech zemích nejoblíbenější. Tyto informace jsou pro sestavení atraktivního systematického nebo individuálního školení velmi důležité – ve všech případech by měly kurzy nejlépe trvat 1 až 3 dny.

Schéma 16: Poptávka cílových skupin dle dotazníkového šetření – délka školení

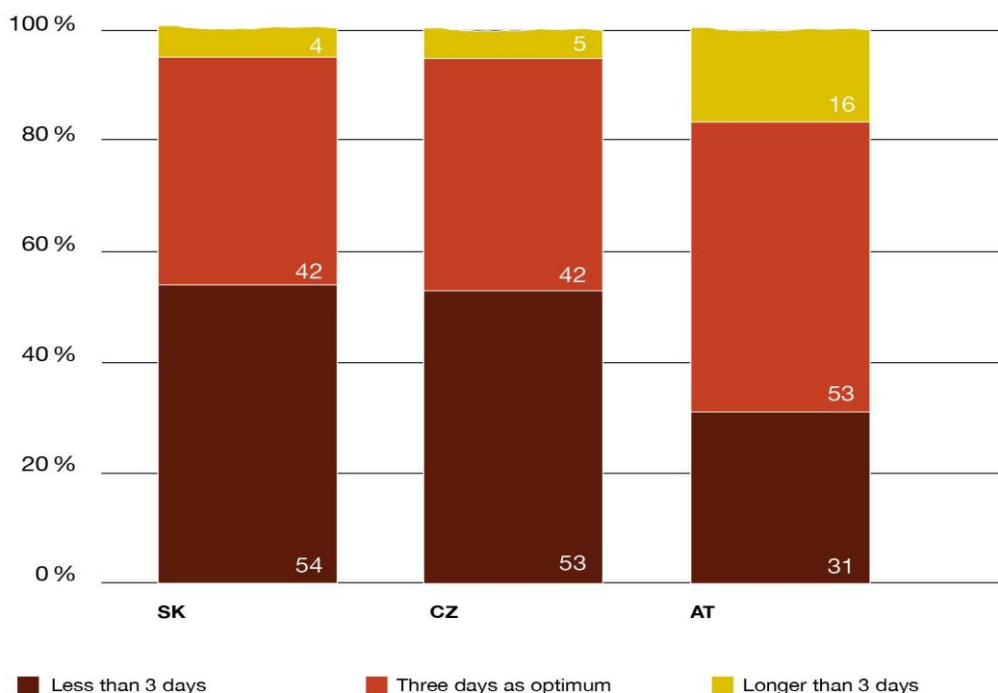
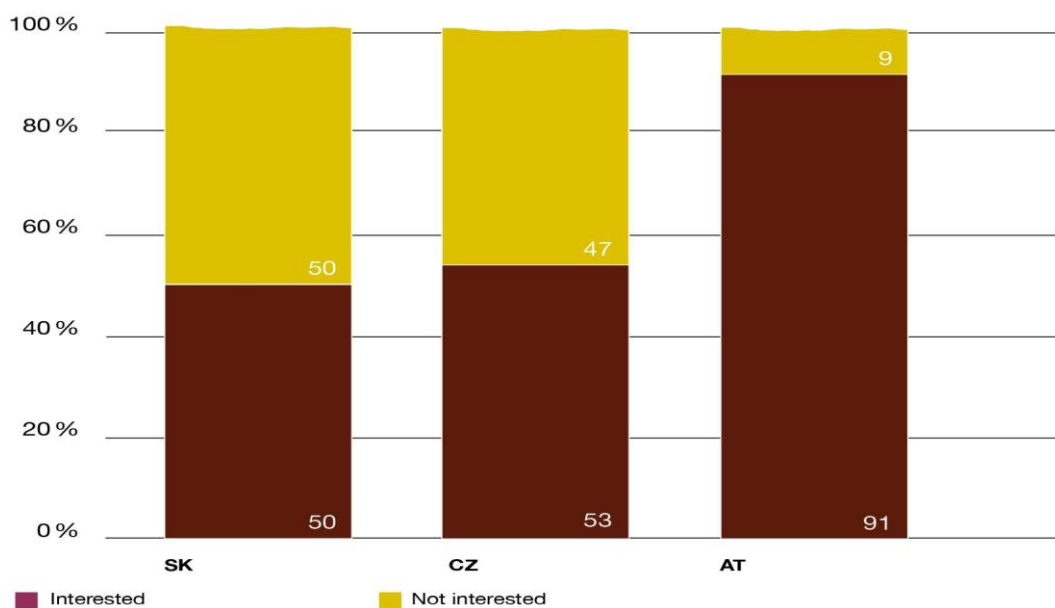

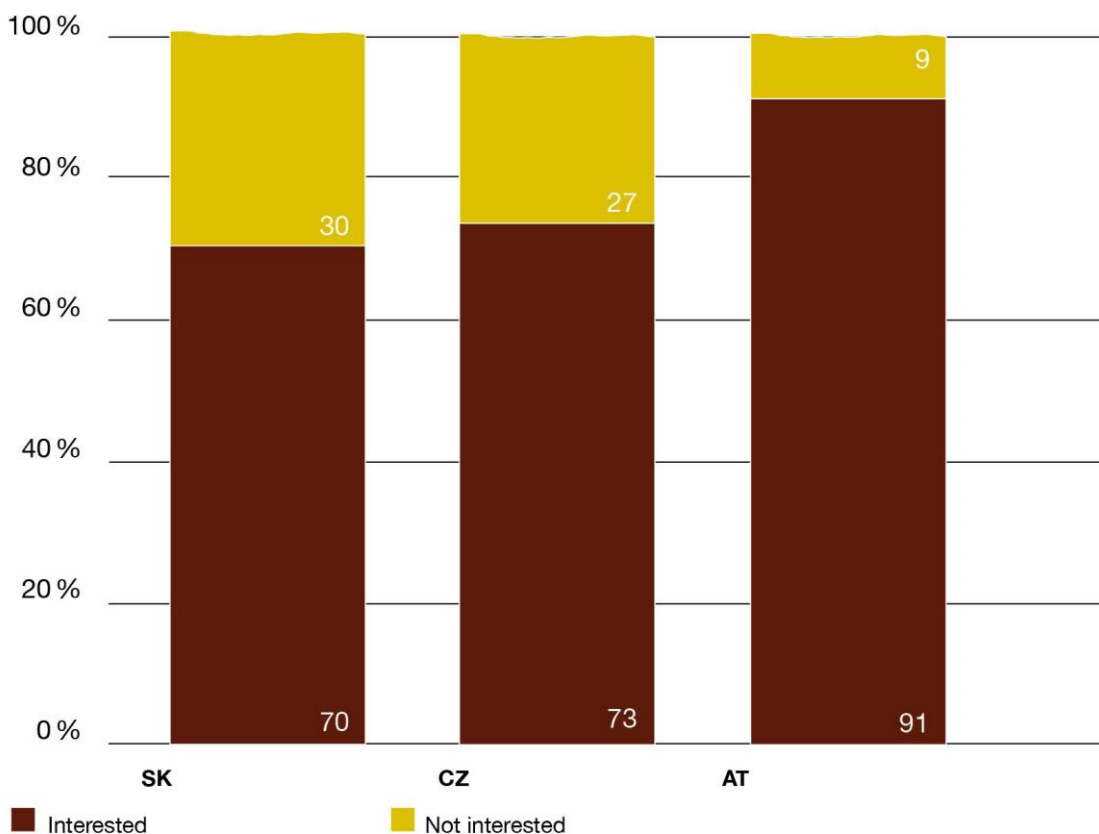
Schéma 17 ukazuje, že na Slovensku a v ČR nepřevažuje preference školení organizovaných o víkendech oproti školením v pracovních dnech – výsledky pro obě možnosti jsou téměř stejné. V Rakousku je podle průzkumu zájem o víkendová školení velmi vysoký – tento výsledek je odlišný od SR a ČR, ale lze to vysvětlit tím, že v těchto dvou zemích je polovina respondentů tvořena zaměstnanci památkových ústavů a jejich školení probíhají zpravidla v pracovních dnech.

Schéma 17: Poptávka cílových skupin dle dotazníkového šetření – zájem o víkendová školení

Ze Schématu 18 je patrný vysoký zájem o absolvování školení v zahraničí – stejný u respondentů ze všech tří zemí. Takové zjištění je pro projekt Heritage Train zvláště důležité, protože jeho cílem je vyvinout mezinárodní modulární školící program zahrnující nabídky ze všech tří zemí zapojených do projektu.

Schéma 18: Poptávka cílových skupin dle dotazníkového šetření – zájem o školení v zahraničí

Druhá část dotazníku - část B - obsahovala 9 otázek zaměřených na profil respondenta - především na kvalifikaci, úroveň vzdělání a školení, které absolvoval v minulosti.

Schéma 19 uvádí přehled odpovědí ve zmíněné druhé části dotazníku. Průměrným respondentem průzkumu je člověk, který má ukončené vysokoškolské magisterské studium a získal jej před více než 20 lety. Přibližně polovina respondentů se školení účastní pravidelně, druhá polovina pouze výjimečně, přičemž většina se účastní individuálních akcí – 65 % (systematické školení 29 %) formou seminářů/přednášek – 58 % (praktického cvičení 39 %), které se konají v jejich domovské zemi (79 %).

Schéma 19: Profesní profil respondentů v dotazníkovém šetření (část B) – přehled

Sledovaná kritéria	Možnosti k výběru	SK %	CZ %	AT %	Všichni %
Profesní zařazení	Pracovník instituce památkové péče	36	67	6	45
	Architekt/Stavební inženýr	20	3	33	14
	Řemeslník	7	1	27	6
	Pracovník místní a regionální samosprávy	11	6	2	8
	Vlastník historického objektu	7	2	6	5
	Restaurátor	11	13	8	11
	Jiné	9	9	19	9
Dosažené vzdělání	Základní	0	0	2	0
	Středoškolské	8	6	22	8
	Vysokoškolské – bakalářský stupeň	3	7	25	6
	Vysokoškolské – magisterský stupeň	74	70	43	70
	Vysokoškolské – doktorský stupeň	15	17	8	15
Doba od ukončení vzdělání	Méně než 5 let	10	17	15	13
	5 - 10 let	11	24	13	17
	10 - 20 let	30	27	17	28
	Více než 20 let	48	31	54	42
Frekvence celoživotních aktivit	Pravidelně	43	63	63	52
	Výjimečně	49	35	35	42
	Doposud nikdy	8	2	2	5
Typ absolvovaného dalšího vzdělávání v minulosti	Jednorázové vzdělávání	67	61	65	65
	Systematické vzdělávání	24	35	35	29
	Žádné z uvedených	9	4	0	6
Formát absolvovaného dalšího vzdělávání v minulosti	Prakticky zaměřený kurz/workshop	35	41	50	39
	Seminář/přednáška	59	57	50	58
	Žádný	6	2	0	4
Místo konání absolvovaného dalšího vzdělávání v minulosti	Tuzemsko	75	84	78	79

	Zahraničí	25	16	22	21
Téma absolvovaného dalšího vzdělávání v minulosti	Právní a administrativní aspekty památkové péče	8	9	4	8
	Teoretické a metodické aspekty památkové péče	13	14	16	13
	Využití a prezentace památek	10	7	3	8
	Manažerské a ekonomické aspekty v oblasti památkové péče	1	2	1	2
	Historická a umělecko-historická témata	11	12	12	12
	Metody průzkumu a výzkumu v památkové péči	8	11	10	9
	Historické materiály a technologie	12	13	25	14
	Současné materiály a technologie v památkové péči	15	12	15	14
	Archeologická památková péče	3	4	3	3
	Péče o krajinu a historickou zeleň	3	5	0	4
	Urbanistické aspekty památkové péče	4	4	2	4
	Využití digitálních technologií v památkové péči a prezentace památek	5	4	4	4
	Žádné	5	1	0	3
Jiné	4	2	4	3	
Zdroj informací o možnostech vzdělávání	Aktivním vyhledáváním na internetu (vč. sociálních sítí)	16	10	20	14
	Zprostředkováním od zaměstnavatele	15	28	4	20
	Zprostředkováním od kolegů	20	19	11	19
	Sledováním webových stránek/profilů poskytovatelů vzdělávacích akcí	12	10	23	12
	Pozváním od poskytovatelů vzdělávání	23	22	31	23
	Náhodně	12	10	9	11
	Jiné	1	0	3	1

Schéma 20 ukazuje, že respondenty ze všech tří zemí jsou převážně lidé se vzděláním 7. úrovně podle rámce kvalifikací (EQF).

Schéma 20: Profil respondentů v dotazníkovém šetření - úroveň vzdělání

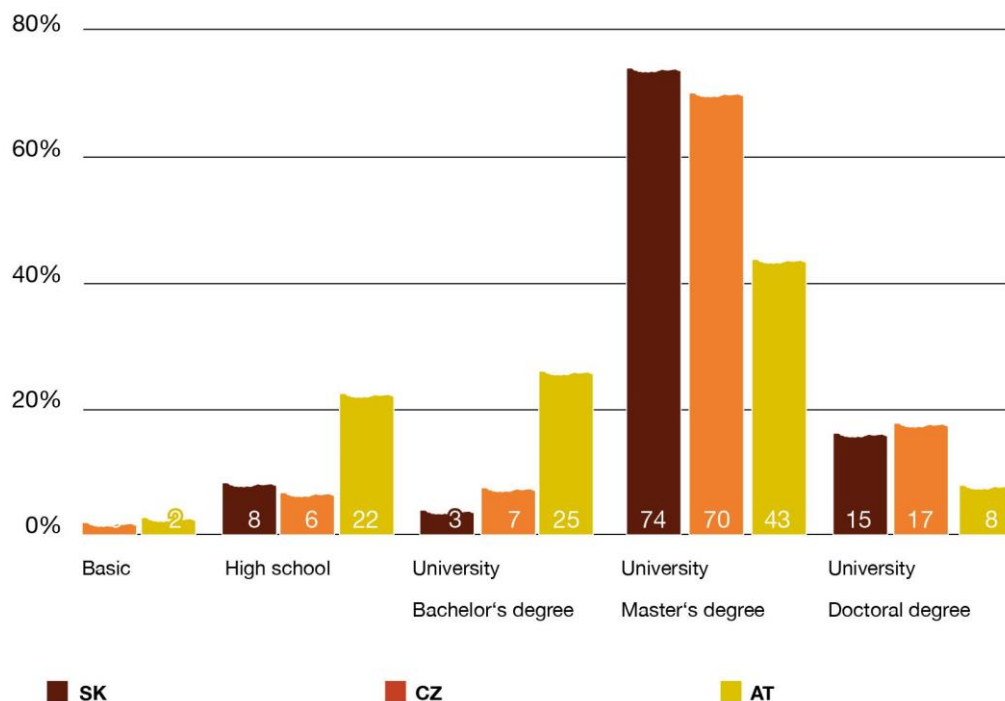
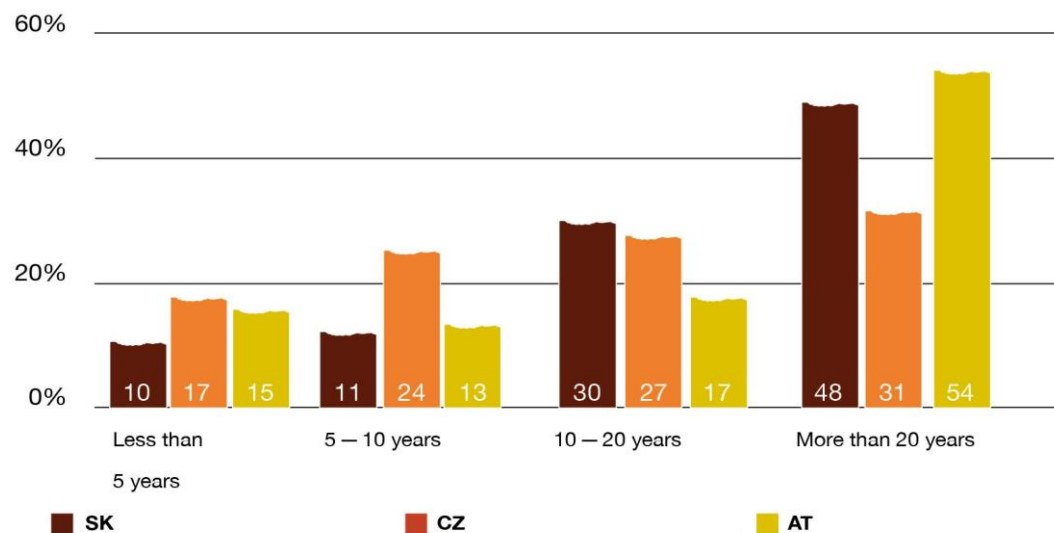

Schéma 21 ukazuje, že většina respondentů je v praxi relativně dlouho; nejpočetnější skupinu ve všech třech zemích tvoří lidé, kteří studium ukončili nejméně před dvaceti lety. Na základě celkově velkého zájmu o vzdělávání, vyjádřeného v průzkumu, lze tedy předpokládat, že o další vzdělávání mají zájem i zkušení a **vzdělání odborníci se značnými znalostmi**.

Schéma 21: Profil respondentů v dotazníkovém šetření – doba od ukončení studia

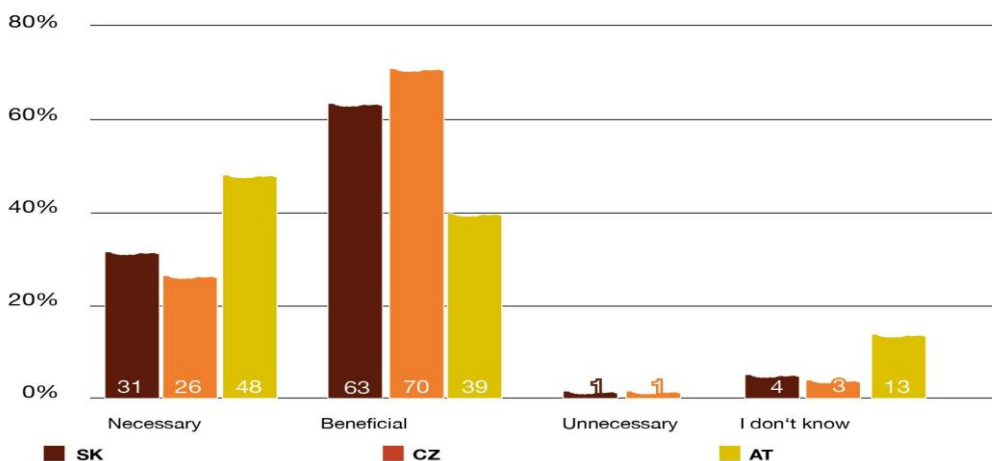
Třetí (poslední) část dotazníku – část C – obsahovala 3 otázky speciálně pro pracovníky památkových úřadů.

Schéma 22 podává přehled odpovědí ve zmíněné třetí části dotazníku. Odpovědi poskytli především pracovníci národních památkových úřadů v SR a ČR. Převážné procento těchto zaměstnanců považuje celoživotní vzdělávání (školení) v památkové péči za přínosné a očekává, že jim jej zaměstnavatel bude aktivně nabízet, a to i jako povinnou součást zaměstnání. Preferována je kombinace komplexního dlouhodobého školení (systematické školení) a krátkodobých specializovaných kurzů.

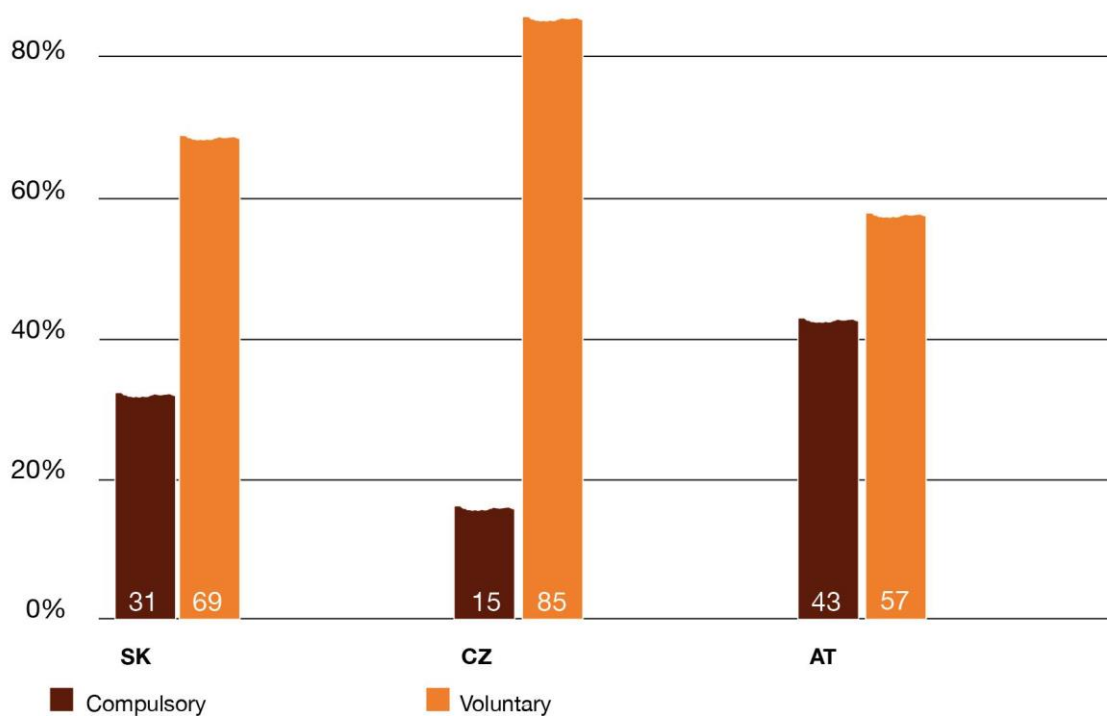
Schéma 22: Výsledky průzkumu od respondentů zaměstnaných v orgánech státní památkové péče (část C) – přehled

Předmět výzkumu	Možnosti výběru	SK %	CZ %	AT %	Všichni %
Názor na aktivní nabídku dalšího vzdělávání od zaměstnavatele	Nutné	31	26	48	30
	Prospěšné	63	70	39	64
	Zbytečné	1	1	0	1
	Nevím	4	3	13	5
Názor na formu účasti v dalším vzdělávání v rámci profesního růstu	Povinné	32	15	43	24
	Volitelné	69	85	57	76
Názor na optimální typ dalšího vzdělávání	Komplexní dlouhodobé vzdělávací programy	10	3	17	7
	Krátkodobé specializované vzdělávací kurzy	24	40	33	33
	Kombinace obou možností	66	57	50	60

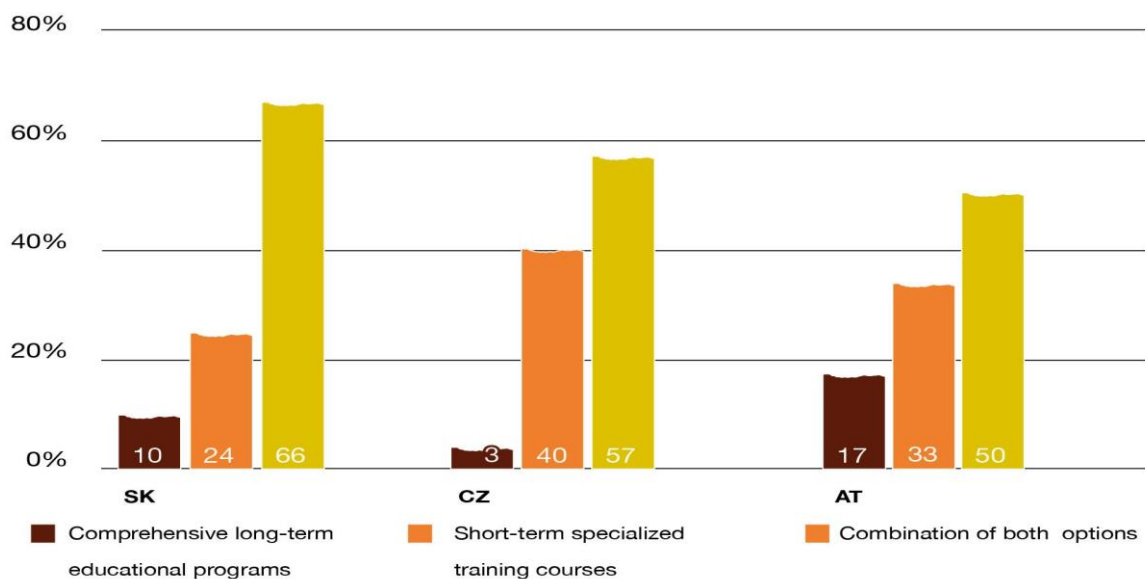
Schéma 23: Výsledky průzkumu od respondentů zaměstnaných na úřadech státní památkové péče – aktivní nabídka školení od zaměstnavatele

Schéma 24: Výsledky průzkumu od respondentů zaměstnaných v orgánech státní památkové péče – dobrovolná nebo povinná účast na školení

Schéma 25: Výsledky průzkumu od respondentů zaměstnaných v orgánech státní památkové péče – dlouhodobá nebo krátkodobá školení

IV. Návrh mezinárodního modulového školení

Poslední fáze projektu Heritage Train byla věnována vývoji kurikula. Návrh kurikula byl rovněž přezkoumán nezávislými národními a mezinárodními odborníky a jejich připomínky byly zohledněny.

Návrh kurikula také odráží:

- výsledky **analýzy vzdělávací nabídky odborného vzdělávání v oblasti památkové péče na Slovensku, v ČR, v Rakousku** – průzkum mezi potenciálními poskytovateli realizovaný v rámci projektu Heritage Train (informace celkem o 1 026 aktivitách, v rozpětí 8 let, 2013 - 2020);
- výsledky **analýzy vzdělávací poptávky po školení v oblasti památkové péče v SR, ČR, AT** – dotazníkové šetření mezi danými cílovými skupinami, provedené v rámci projektu Heritage Train (738 respondentů);
- dále také výsledky analýzy poptávky po školení v Rakousku na základě dotazníků a formulářů zpětné vazby zaslaných účastníky školení v BDA-IWZB Kartause Mauerbach⁸;
- dále také výsledky analýzy poptávky po školení v Rakousku na základě dotazníků a osobních rozhovorů s účastníky kurzů a konferencí a s návštěvníky v rámci Dnů otevřených dveří v BDA-IWZB Kartause Mauerbach⁹;
- **konzultace s odborníky** v oblasti památkové péče (včetně odborníků zapojených do projektů *PRO-Heritage*¹⁰ a *INCREASE*¹¹ financovaných EU);
- dlouhodobé **zkušenosti partnerů projektu a přidružených partnerů** zapojených do projektu Heritage Train.

Vzdělávací program rovněž odpovídá doporučením pracovní skupiny OMK odborníků z členských států EU (uvedeno ve zprávě *Fostering Cooperation in the European Union on Skills, Training and Knowledge Transfer in the Cultural Heritage Professions*, 2019). Navržený modulový vzdělávací program má tvořit ústřední část plánu osobního profesního rozvoje účastníků (plánování kariéry), zlepšení praktických dovedností i teoretických znalostí. Program pomáhá účastníkům vytvořit si vlastní síť kontaktů a také zvýšit jejich mezinárodní mobilitu. Školení je do velké míry interdisciplinární a jeho součástí je sdílení

---

⁸ Dotazníky z let: 2018, 2019, 2020 (pozn.: v roce 2021 žádná aktivita z důvodu pandemie neprobíhala). BDA-IWZB Kartause Mauerbach prováděla průzkumy i při přípravě projektu Heritage train v letech 2018 a 2019 (cca 400 odpovědí ročně). Shromážděná data byla analyzována v průběhu projektu (12/2019 – 08/2022).

⁹ Dny otevřených dveří a konference v roce 2018, 2019, 2020 (poznámka: v roce 2021 žádná aktivita z důvodu pandemie neprobíhala).

¹⁰ PRO-Heritage je mezinárodní síť, která vyvíjí školicí program pro energetické odborníky v oblasti nemovitých památek v souvislosti se změnou klimatu a energetickou politikou EU. Projekt běží v letech 2020 - 2022. <https://www.pro-heritage.eu/>

¹¹ INCREAS je projekt pilotní politiky. Cíle jsou: posílit nadnárodní a mezioborovou spolupráci v oblasti kulturního dědictví, silněji propojit a vytvořit síť kontaktů, posílit výměnu zkušeností, usnadnit vzájemné učení a výměnu osvědčených postupů, zlepšit dovednosti v oblasti kulturního dědictví, rozšířit statistiky a údaje o trhu práce pro sektor kulturního dědictví, poskytnout doporučení pro další tvorbu politiky v EU a vypracování koncepce evropských center vynikající kvality pro oblast kulturního dědictví. Projekt běží v letech 2021 - 2023. <https://www.increas.eu>

znalostí a zkušeností mezi různými zainteresovanými stranami. Zlepšuje také komunikační dovednosti účastníků a pomáhá jim předávat hodnoty kulturního dědictví celé komunitě.

Školení je koncipováno jako **společné školicí schéma pro všechny partnerské země – SR, ČR, AT**. Jedná se o flexibilní systém **strukturovaný do modulů a jednotek** a je **otevřený všem odborníkům, kteří se zabývají ochranou kulturního dědictví**.

Školení odráží potřeby následujících cílových skupin:

1. Pracovníci památkových úřadů/ústavů
2. Zaměstnanci místních a regionálních samospráv
3. Architekti a stavební inženýři
4. Řemeslníci
5. Vlastníci nemovitých památek

Tréninkový program je navržen tak, aby splňoval následujících 10 principů:

1. Program nabízí školení strukturované do modulů a jednotek. Je koncipován univerzálně, **je vystavěn na tématech – problémových oblastech – dovednostech, nikoli na profesích jako takových**. Program je tak otevřený široké skupině **cílových skupin, které se většinou vzdělávají společně – existuje jeden učební plán**. Účastník může absolvovat všechny moduly/jednotky nebo může následovat **doporučený sled výukových modulů navrženou pro každou z cílových skupin**.

2. Školení nabízí základ pro posílení **mezioborové** komunikace a výměny znalostí a zkušeností, proto jsou jednotky a moduly **otevřené všem profesím a zainteresovaným subjektům** v památkové péči. Výjimkou budou moduly pro orgány státní památkové péče navržené podle jejich interních potřeb¹² (zjištěných v průběhu projektu), např. modul Památkové právo, modul Archeologie, které však nejsou součástí navrhovaného mezinárodního modulového školicího systému.

3. Modulové schéma lépe vyhovuje současným potřebám a vznikajícím specializacím, rychle se měnícím podmínkám, než „rigidní“ schéma školení pro jednotlivé tradičně chápané profese. Modulární **systém školení by měl být flexibilní** a schopný zahrnout a nabídnout **nově požadovaná nebo nově vznikající témata**. Potřeby nových témat by bylo možné zjistit například pomocí jednoduchého dotazníku.

4. Optimální doba trvání jednoho modulu jsou 3 dny.

5. Teoretické moduly/jednotky by případně mohly být prováděny také online.

6. Modulový/jednotkový systém umožňuje účastníkům navrhnout si délku školení, tedy mít kombinovanou nabídku s možností účastnit se kratší i delší dobu. Očekává se, že každý modul/jednotka bude k dispozici ve dvouleté frekvenci. Každá **instituce/profese může určit, které jednotky a moduly**

---

¹² Spolupráce mezi PÚ SR (SK) a NPÚ (CZ) byla zahájena na tzv. Metodických dnech.

budou doporučeny nebo povinné pro její zaměstnance/členy. Mohou také rozhodnout o počtu/délce školení za rok atd. Jednotlivci by měli mít možnost vybrat si moduly/jednotky podle svých potřeb.

7. Cílovými skupinami jsou většinou odborníci s ukončeným formálním vzděláním ve svém oboru (ne vždy však s dlouhodobou praxí v památkové péči, např. noví pracovníci státních památkových ústavů, pracovníci samosprávy, řemeslníci). Školení **není primárně určeno pro začátečníky v určité profesi a nemá nahrazovat standardní (formální) vzdělávání**. Aby bylo možné reagovat na co nejširší potřeby, mohou mít moduly „základní“ úroveň přenosu informací a „pokročilou“ úroveň. Každé téma nabídne úvod se souhrnem relevantních elementárních znalostí a terminologie a poté **nabídne aktuální informace, protože moduly/jednotky by měly být převážně aktualizacími kurzy**. Slouží k aktualizaci specialistů v daném oboru, ale zároveň nabízejí přehled pro další odborníky a zainteresované subjekty.

8. Na druhou stranu učební plán nabízí speciální modul pro soukromé vlastníky, který je určen pro „začátečníky“, kteří pravděpodobně nemají žádné formální vzdělání související s ochranou kulturního dědictví. Existuje také další kategorie vlastníků – institucionální vlastníci (např. církev, podniky, veřejná správa atd.), u kterých se nepředpokládá, že jsou „začátečníci“, a více odpovídají vzdělávacím potřebám jiných cílových skupin.

9. **Každý modul/jednotku povede jeden nebo více odborníků** (t.j. bude mít kvalifikovaného garanta/y) s definovaným odborným profilem: uznávaný odborník v daném oboru s dlouhodobou praxí v tématech modulu/jednotky; praxe ve vedení přednášek, seminářů a workshopů nebo ve specifických činnostech souvisejících s konkrétním modulem/jednotkou; koncepční a komunikační dovednosti, praxe v práci s různými profesními skupinami.

10. Mezinárodní modulový systém umožňuje **efektivní využití expertů** z různých oborů – sestavuje se databáze expertů. Zároveň přispívá k posílení **přeshraniční spolupráce mezi SR-ČR-AT** a využívá **silných stránek odborníků v daných zemích**.

Celkovým cílem je vytvořit **komplexní celoživotní vzdělávání pro všechny dané cílové skupiny**. Kompletní seznam modulů a jednotek naleznete v **příloze 1¹³**.

Jednotlivé moduly v příloženém školicím programu obsahují také informace o potenciálních poskytovatelích v rámci SR-ČR-AT spolupráce, tj. o příslušných projektových a přidružených partnerech. Tento modulový **vzdělávací systém má však být otevřenou platformou** pro další odpovídající poskytovatele celoživotního vzdělávání, kteří by se mohli věnovat konkrétním tématům na vysoké odborné úrovni.

---

¹³ Mezinárodní projektový tým je připraven na kurikulu dále pracovat – do detailu jej rozpracovat (skupina odborníků připraví konkrétní přednášky, semináře, workshopy apod.) a spustit jej k pilotnímu testování. V blízké budoucnosti by měla být věnována zvláštní pozornost potřebám pracovníků památkového úřadu na Slovensku, protože tato oblast byla identifikována jako nejnaléhavější úkol.

V. Závěr

Tento dokument představil výsledky víceletého mezinárodního projektu HERITAGE TRAIN, financovaného z Programu EU Erasmus+, zaměřeného na zmapování dalšího vzdělávání v oblasti ochrany stavebního dědictví ve třech sousedících zemích - na Slovensku (SK), v České republice (CZ) a v Rakousku (AT) - a k nastínění osnov vzdělávacího programu pro vybrané cílové skupiny.

Analýza nabídky odborných školení a také analýza poptávky v řadách vybraných cílových skupin přinesla zajímavá zjištění zejména pro SK a CZ, jelikož v těchto zemích se podobná analýza dosud nedělala, resp. už od té doby uběhla delší doba. Komparace výsledků z těchto tří zemí byla velmi užitečná a pomohla projektovému týmu podívat se na dané téma v širším kontextu.

Průzkum vzdělávací nabídky na Slovensku, v České republice a v Rakousku byl velmi rozsáhlý a shromáždil údaje o 223 subjektech, které v období let 2013 - 2020 vykázaly 1 622 aktivit souvisejících s ochranou kulturního dědictví. Po další analýze bylo 103 subjektů a 1 026 aktivit vybráno jako relevantních pro cíl komparativní analýzy a byly zařazeny do zkoumaného vzorku. Mnohé vykázané aktivity měly spíše charakter zvyšování povědomí než odborného školení, případně se týkaly kulturního dědictví obecně a ne stavebního dědictví, nebo se zaměřovaly na cílové skupiny, které nebyly pro projekt Heritage Train relevantní - tyto aktivity nebyly zařazeny do výsledného zkoumaného vzorku.

Analýza nabídky odborného vzdělávání potvrdila v rámci zkoumaného vzorku několik předpokladů. Nejfragmentovanější nabídka odborných školení je na Slovensku - existuje zde mnoho spíše menších subjektů s různorodou nabídkou. V České republice nabízí školení několik spíše větších subjektů a nabídka je nejpočetnější z daných tří zemí; situace v CZ je specifická tím, že značnou část nabídky tvoří soukromé subjekty. V AT podstatnou část nabídky poskytuje rakouský památkový úřad ve spolupráci s další státní institucí a také s neziskovým nevládním subjektem (partner projektu VFB). I v SK a CZ je památkový úřad/ústav aktivním poskytovatelem vzdělávání, přičemž školení v CZ mají podstatně delší tradici a je jich také větší počet než v SK. Společným znakem SK a AT je početná nabídka praktického vzdělávání (hands-on) v oblasti tradičních stavebních řemesel, resp. v tématu - Materiály a technologie. V SK je neobvyklá situace v tom, že množství těchto školení je spojeno s procesem záchrany ruin historických objektů. V CZ není taková dominance jednoho tématu, nabídka je rovnoměrněji rozložena a co se týče formy, převládají semináře. V každé zemi převládá jiný typ vzdělávání, v SK periodická školení, v CZ jednorázové akce a v AT systematické vzdělávání.

Dotazníkový průzkum vzdělávacích potřeb přinesl 738 odpovědí, které reprezentovaly všechny vybrané cílové skupiny - zaměstnance památkových úřadů a také místních a regionálních samospráv, architektů a stavebních inženýrů, řemeslníků a také vlastníků historických objektů. Nejpočetnější byly odpovědi od pracovníků památkových úřadů v SK a CZ. V případě AT byly při tvorbě kurikula zohledněny i odpovědi, které poskytly stovky absolventů školení, které organizoval rakouský památkový úřad ve spolupráci s VFB.

Nejzajímavější z průzkumu potřeb je zjištění, že ve všech třech zemích je srovnatelný zájem dotázaných o jednotlivé tematické oblasti, a v případě SK a CZ byly odpovědi až překvapivě shodné. Nejžádanější téma byla již zmiňována: Historické a současné materiály a technologie; velmi žádané jsou také: Metody průzkumu a výzkumu v památkové péči; Právní a administrativní aspekty památkové péče; Teoretické a metodologické aspekty památkové péče; a také další témata. Důležitým zjištěním byl i fakt, že respondenti měli zájem absolvovat školení i v blízkém zahraničí.

Výsledky průzkumu potřeb potvrdily opodstatněnost záměru vytvořit sdílenou mezinárodní nabídku školení. Projektový tým nastínil modulové kurikulum, které může tvořit hlavní část celoživotního vzdělávání každého profesionála v ochraně stavebního dědictví v SK, CZ a AT. Školení je interdisciplinární - je otevřeno všem cílovým skupinám současně, avšak pro každou z cílových skupin je možné jít i po specifické doporučené "vzdělávací cestě". Jedinou výjimkou jsou soukromí vlastníci, pro které byl vytvořen speciální modul, protože toto je velmi nesourodá cílová skupina, jejíž členové jsou často začátečníky v oblasti ochrany památek.

Mezinárodní modulový vzdělávací program není dělený podle profesí - je zaměřen na jednotlivé tematické okruhy, dovednosti, a podporuje výměnu znalostí a zkušeností mezi všemi cílovými skupinami. Systém školení má být flexibilní - schopen začlenit nová aktuální témata, a také má dávat frekventantům (nebo jejich zaměstnavatelům) možnost volně si vybírat z daných modulů. Všechny moduly by měly být nabízeny v cca dvouletých cyklech.

Na realizaci modulů byly předběžně přiděleny jednotlivé subjekty z partnerství projektu Heritage Train, avšak systém školení je otevřen i jiným subjektům, které mají zájem pravidelně poskytovat školení v určitých tématech nebo tematických oblastech a přispět tak k tvorbě nabídky systematického vzdělávání v oblasti ochrany stavebního dědictví v trojúhelníku zemí SK-CZ-AT.

VI. Seznam zkratk

AINova	Academia Istropolitana Nova, Slovensko
AT	Rakousko
BDA	Spolkový památkový úřad Rakousko
BDA-IWZB	Informační a školící středisko Mauerbach Spolkového památkového úřadu Rakousko
BHO	podřízený subjekt Spolkového ministerstva práce a hospodářství, Rakousko (státní subjekt pečující o budovy ve vlastnictví Rakouské republiky, které jsou památkově chráněny)
CESEE	Středovýchodní a jihovýchodní Evropa
CZ	Česká republika
ICCROM	Mezinárodní centrum pro studium záchrany a obnovy kulturního vlastnictví
NPÚ	Národní památkový ústav, Praha, Česká republika
PT	Vzdělávací aktivita
PÚ SR	Památkový úřad Slovenské republiky
SR	Slovenská republika
UNESCO	Organizace spojených národů pro výchovu, vědu a kulturu
UPCE FR	Univerzita Pardubice, Fakulta restaurování v Litomyšli, Česká republika
VFB	Sdružení pro rozvoj památkové péče, Mauerbach, Rakousko
WHC	Centrum světového dědictví

Mezinárodní projektový tým věří, že kulturní dědictví hraje důležitou roli v harmonickém životě komunity, v udržitelném místním a regionálním rozvoji a v budování otevřené společnosti a demokracie – jak je uvedeno v Úmluvě o hodnotě kulturního dědictví pro společnost, tzv. Faro Convention. Vzdělávání ve všech svých formách je jedním z klíčových nástrojů pro podporu dialogu a porozumění mezi mnoha zainteresovanými stranami zapojených do památkové péče.

Tento projekt – Heritage Train – byl financován s podporou Evropské komise. Tato publikace odráží pouze názory autorů a Komise nenesे odpovědnost za jakékoli použití informací v ní obsažených.

Redakční tým a klíčoví pracovníci:

- Ing. Karol Bayer, Univerzita Pardubice, Fakulta restaurování, Litomyšl, ČR
- Doc. Mgr. Art. Jakub Ďoubal, PhD., Univerzita Pardubice, Fakulta restaurování, Litomyšl, ČR
- Ing. Miloš Dudáš, CSc., Krajský památkový úřad Žilina, SK
- Mgr. Lucia Gembešová, Academia Istropolitana Nova, Svätý Jur, SK
- Mag. Astrid Huber, Spolkový památkový úřad Rakousko, Informační a školící středisko Kartause Mauerbach, AT
- Ing. arch. Pavol Ižvolt, PhD., MSc., Památkový úřad Slovenské republiky, Bratislava, SK
- Mgr. Lucie Kašková, Univerzita Pardubice, Fakulta restaurování, Litomyšl, ČR
- Dr. Karl Stingl, Sdružení pro rozvoj památkové péče, Mauerbach, AT
- Ing. Zuzana Svítková, Academia Istropolitana Nova, Svätý Jur, SK
- Assoc. Prof. Ing. arch. Andrea Urland, PhD., Slovenská technická univerzita v Bratislavě, Fakulta architektury a designu, SK
- Mgr. Art. Jan Vojtěchovský, PhD., Fakulta restaurování, Litomyšl, ČR
- Hannes Weissenbach, Sdružení pro rozvoj památkové péče, Mauerbach, AT

© Partneři projektu The Heritage Train: Academia Istropolitana Nova, Slovenská republika; Fakulta restaurování Univerzity Pardubice, Česká republika; Association for the Advancement of Built Heritage Conservation, The Republic of Austria

Kopírování je povoleno za předpokladu uvedení zdroje.

První vydání v roce 2022